

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 62nd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAI: (312) 685-9500

Vol. LXX Kaina 15 c. Printed in two parts SESTADIENIS — SATURDAY, KOVAS — MARCH 27, 1976 Šiandien Draugas 12 psl. Nr. 74

Krikščioniškajam Pasauly

Priespanda turi būti pašalinta

Geneva. — Brazilų arkivyskupas Helder Camara spaudos konferencijoje pažymėjo, jog priespanda pasaulyje privalo būti šalinama moraliniu spaudimu. Camara sakė, jog kai kurių Lotynų Amerikos kraštų santarvokos tebėra pagrįstos priespanda, ir tuose kraštuose vykdoma savo rūšies vidaus kolonializmas. Lotynų Amerika prieš pusantro šimtmečio išsikovojo savo politinę nepriklausomybę, vis dar neturi ekonominės nepriklausomybės.

Dešimties procentų akcija

Wiesbaden. — Vakarų Vokietijoje pradėta metinė vadina moji "dešimties procentų" akcija, skirta padėti Vakarų Vokietijos žmonių pagalbos organizacijoms "Misericor" ir "Brot fuer die Welt" (Duona pasauliui). Šios akcijos rėmėcu žmōnės yra raginami paskirti dešimtį procentų savo mėnesinių pajamų pasaulyje vargstančiųjų pagalbai finansuoti. Dešimties procentų akcija V. Vokietijoje yra pravedama jau aštuntą kartą. Savo aukomis ją ypač domiai remia krašto pramoninkai. Praėjusiais metais surinktomis aukomis buvo finansuoti įvairūs žemės ūkio projektai Indijoje, Afrikoje ir Lotynų Amerikos kraštuose.

Lenkai gali, lietuviai — ne

Balstogė. — Lenkijos ribose esančioje Vilniaus arkivyskupijos dalyje po ilgesnės pertrankos vėl pradėtas leisti "Bažnytinis žurnalas". Leidinys išleista Balstogėje keturis kartus per metus. Jame spausdinami Apaštalų Sosto ir Lenkijos vyskupų išleisti įvairūs dokumentai, teologiniai bei filosofiniai straipsniai, pateikia katalikų gyvenimo kroniką.

Kada gaus leidimą panašų religinį žurnalą leisti kita dalis Vilniaus arkivyskupijos, esanti Lietuvos pusėje?

Kai mažuma diktuoja daugumai

Krokva. — Krokuvos arkivyskupas kardinolas Wojtyla, kalbėdamas Wavelio katedroje, iškėlė religinės laisvės problemą. Žmogaus gyvenime Dievo ieškojimas yra natūralus ir visada aktualus reiškinys, kuris nepriklauso nei nuo žmogų supančios socialinės ar kultūrinės aplinkos, nei nuo politinės santvarkos. Tos politinės jėgos, kurios remiasi ateizmu, visiškai neatitinka žmogaus prigimties reikalavimus. Lenkijos katalikams kelia didelį susirūpinimą neįžymios mažumos pasikėsinimai primesti krašto piliečių daugumai tokią gyvenimo sampratą, kuri yra priešinga tautos principams, jos šventiems įsitikinimams.

Katalikai reikalauja, kad kiekviena šeima turėtų galimybę auklėti vaikus pagal savo religinius įsitikinimus: jie nenori, kad valstybinės mokyklas lankantieji vaikai būtų primetamos materialistinės ir ateistinės ideologijos. Jungtinių Tautų Visuotinėje Žmogaus teisių deklaracijoje ir Helsinkio konferencijos baigiamajame dokumente yra įsakmiai pabrėžiama kiekvieno žmogaus teisė į sąžinės ir tikėjimo laisvę, tai kodėl jos jau laisvoms?

Svarstoma akcija prieš Kubą

Jei Castro savo dalinius iš Angolos pasiųstų kitur, reiktų kas nors daryti

Washingtonas. — Amerikos Saugumo taryba ir kariuomenės štabai svarsto galimybę panaudoti karines priemones prieš Kubą, jei ji iš Angolos savo dalinius panaudotų Rodezijoje arba Namibijoje. Pentagonas to jau neslepia. Apie tai plačiau rašė vakar dienos Morton Kondracke "Chicago Sun-Times" laikraštyje. Svarstoma tik, ar tokia akcija suderinama su 1962 metais duotu pažadu Sovietų Sąjungai.

Prezidentas Kennedy 1962 lapkričio mėnesį baigiant Kubos raketų krizę, buvo pažadėjęs, kad Amerika nedarys invazijos, jei sovietai iš ten atitrauks raketas. 1971 prezidentas Nixonas aną pažadą pakartojo, kai sovietai atsisakė sumanymo Kubos ooste įrengti atominių povandeninių laivų bazę. Kol kas tik neaišku, ar tie pažadai tebegalioja ir šiandien.

Pentagono atstovas William Greener patvirtino, jog planai apie galimą invaziją iš naujo

studijuojami. Tik jis nesakė, kad dėl to reiktų paskelbti kariuomenės aliarmą, nėra nei padidintos karinės veiklos aplink Kubą. Guantanamo bazėje tebėra du laivai naikintojai, bet tai normalu, jie ten būna veik visą laiką.

Demokratinis kandidatas į prezidentus Fred Harris turi žinių apie planuojamą Kubos blokadą.

Kiek anksčiau Kissingeris buvo įspėjęs Kubą: "Amerika negalės leisti, kad Kuba kur nors kitur darytų karines intervencijas". Panašiai išsireiškė ir prezidentas Fordas. Jo spaudos sekretorius Ron Nessen minėjo, kad daug dalykų studijuojama, bet smulkiau atsisakė paaiškinti.

Kariuomenės štabuose tokiais atvejais iš naujo persvarstoma paruošti planai, pasirodžiusi akcijai. Tai visai normalu.

Kokia gali būti sovietų reakcija. Kol kas nieko naujo nepastebėta.

P. Afrika traukiasi iš Angolos

Cape Town. — Pietų Afrika iš Angolos atitraukia visus savo dalinius. Nuo 3 iki 5 tūkstančių karių saugojo brangiai kainavusią užtvanką ant Cunene upės. Užtvanka teikia elektros energiją, ir vanduo naudojamas drėkinimui. Ji yra ant abiejų valstybių sienos. Angolos vyriausybė davė garantijas Pietų Afrikai, kad elektrinės veikimo nestabdys. P. Afrikos sienas gerbs. P. Afrika atitrauks kariuomenę iš vakarėse JT Saugumo Taryboje debatų, nujaudiant, kad Angolos interesų gynėjai ją žadėjo kaltinti "agresija".

Washingtonas. — Senatas 50 balsų prieš 31 atmetė siūlymą uždrausti Concorde lėktuvams nusileisti Amerikos aerodromuose.

New Orleans. — Louisianoj dėl didelio lietaus kilo patvyniai, kai šimtai žmonių buvo evakuota.

Utah valstijoje prsnigo 9 inčus, vietomis susitrukdė judėjimas, o dar prisidėjus ir dideliame vėjui, daugely vietų nutrūko elektros laidai.

Nemato gripo pavojus

Geneva. — Pasaulinė sveikatos organizacija yra nusteibinta prezidento Fordo sumanymu nuo gripo įskiepyti visus amerikiečius. Toji programa kainuotų 135 mil. dolerių. Organizacijai nėra žinoma, kad gripo pavojus būtų didelis ir reiktų griebtis tokių priemonių. Niekur kitur nesimama tokios akcijos.

Luzaka. — Keturių Afrikos šalių prezidentai — Zambijos, Bostwanos, Mozambiko ir Tanzanijos — nutarė prieš Rodeziją imtis ir karinės akcijos, jei ten Ian Smith geruoju juodiesiems neperleis valdžios. Kartu jie nutarė svetimų šalių, ne Afrikos kontinento, kariuomenių nekviešti.

New York. — Amerikos atstovas Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje Scranton vetavo rezoliuciją, kuria būtų pasmerktas Izraelis už jo politiką Jeruzalėje ir vakariniam Jordano upės krante. Visi kiti 14 ambasadorių balsavo už pasmerkimą.

New Delhi. — William Saxbe, Amerikos ambasadorius Indijai, greitu laiku atsistatydins, sakoma Washingtono.

Cardinas. Restauruotos Stepono Batoro pilies fragmentas

Amerikos - Turkijos derybos

Washingtonas. — Sekretorius Kissingeris ir Turkijos užsienio reikalų ministeris İhsan Caglayanahil tariasi dėl naujos Amerikos - Turkijos sutarties. Manoma, kad bus pasiektas susitarimas, ir karinis bendradarbiavimas bus atnaujintas.

Kissingerio diplomatija pasenusi

Bethlehem, Pa. — Buvęs valstybės psekretorius George Ball sukritikavo Kissingerį, sakydamas, kad jo diplomatinė praktika yra tokia, kokia pasaulyje buvo prieš 300 metų. Blogiausia, kad jis vienas viską daro, nesitaria su kolegomis, o ambasadoriai liko niekuo daugiau, kaip jo "portfelio išnešiotojai". Ball buvo psekretorium Kenedžio ir Johnsono laikais.

Penelopė saugos gubernatorių

Sacramento. — Californijos gubernatoriaus Edmund Brown yra pirmas gubernatorius Amerikos istorijoje, kuris savo pasaugai yra pasamdes ir moterį, 27 metų Penelopę Cravens, labai gerą šaudytoją. Ji su vyrais saugais lydės gubernatorių visoje kelionėse.

Kas bus Britanijos premjeru

Londonas. — Valdandioji darbičių partija pradėjo rinkti naują ministerį pirmininką. Pirmajam balsavime parlamento nariai gavo tiek balsų: kairiojo sparno vadas Michael Foot 90, užsienio reikalų ministeris James Callaghan 84, Roy Jenkins 56, kiti po mažiau. Reikės antro, o gal ir trečio balsavimo. Beveik aišku, kad Foot gaus nedaug naujų balsų, o kitų kandidatų balsai atiteks daugiausia Callaghanui.

James Callaghan

Gali sustreikuoti sunkvežimių vairuotojai

New York. — Šį savaitgalį sunkvežimių vairuotojai balsavo, ar unijos vadovybei reikia suteikti įgaliojimus paskelbti streiką, jeigu nebus galima pasiekti naujos darbo sutarties. Sutartis baigiasi kovo 31. Streikas būtų labai žalingas Amerikos ūkiui, kai sustotų sunkvežimių judėjimas.

KALENDORIUS

Kovo 27: Rubertas, Lidija, Vinotas, Rūta.
Kovo 28: Rogatas, Gundelinda, Rimkantas, Girma.
Kovo 29: Bertoldas, Diemoda, Kernius, Almantė.
Saulė teka 5:44, leidžias 6:09.

ORAS

Daugiausia saulėta, vėšiau, 50 proc. galimybės lietaus su perkūnija, apie 50 laipsnių.

PRASIDĖJO AMERIKOS DIPLOMATŲ TERORIZAVIMAS MASKVOJE

Grįžta 1970-1971 metai

Washingtonas. — Amerika apkaltino Sovietų Sąjungą dėl pradėtos akcijos terorizuoti ambasados Maskvoje tarnautojus. Valstybės departamento atstovas Robert Funseth sako, kad akcija organizuojama iš vieno centro. Amerika dėl to protestavo Maskvoje ir sovietų ambasada Washingtono.

Amerikos ambasados atstovams prasidėjo telefoniniai grasinimai, žadama juos nušauti, primušti, naikinti jų turta. Tai būtų kerštas už sovietų diplomatų erzinimus ar persekiojimus New Yorke. Ambasados pirmąjį aukštą reikėjo evakuoti, kai buvo pranešta apie ten esančią bombą. Bombos nerasta. Funseth sakė, kad yra įrodymų, jog akcija organizuojama su sovietų valdžios žinia. Visi grasinimų tekstai panašūs, atrodo, kad tas, kuris skambina, skaito iš rašto. Antras dalykas — diplomatų telefonai niekur neskelbiami, piliečiai jų numerų nežino, žino tik oficialios įstaigos.

Ketvirtadienio vakarą tokių paskambinimų buvo 70. Tūkinių pasididėta 13 procentų. Panašiai yra buvę ir 1970, 1971 metais. Tada amerikiečiai rasdavo sudaužytus savo automobilius, iškultus langus. Buvo kai kas ir sumuštas gatvėje. Tada sovietai keršijo už žydų gynimo lygos veiksmus. Toji lyga dabar savo veiksmus atnaujino, ypač New Yorke. Valstybės departamentas buvo prašęs Lygos vadų susilaikyti nuo teroristinio veiksmo, o policija griebia visus išsišokėlius, nežūrint kas ir prieš ką veiktų. Nematyti to iš sovietų milicijos prieš savo piliečius. Ir visai suprantama kodėl.

Argentinoj

Buenos Aires. — Karinė junta atšaukė kai kuriuos suvaržymus, iš sostinės gatvių dingo kariuomenės patruliai, bet žymesnių peronistų suėmimai tęsiasi, suminta 800 žmonių. Suičiami ir komunistų veikėjai. Junta budi ir laukia pasipriešinimo iš kraštutiniai kairiųjų ir teroristų, nors ir nesitiki didesnes akcijas.

Juntos vadas, naujasis prezidentas gen. Jorge Videla, žada pasakyti programinę kalbą. Laukiama, ką jis galės pažadėti ekonominiiais reikalais, pečiaiis aktualiausiai, kai neauvaldoma infliacija siekia 335 procentus.

Laikraščiams cenzūra nuimta, bet mokyklos tebėra uždarytos. Uždarytos ir finansinės įstaigos, laukiant naujo finansų ministerio paskyrimo.

A. Terlecko vargų grandinė

Maskvos Saugumo nemalonėje

Kai atsisakė savo draugą žnipinėti, saugumas pagrasino keršyti visą gyvenimą

(Tęsinys iš vakar dienos)

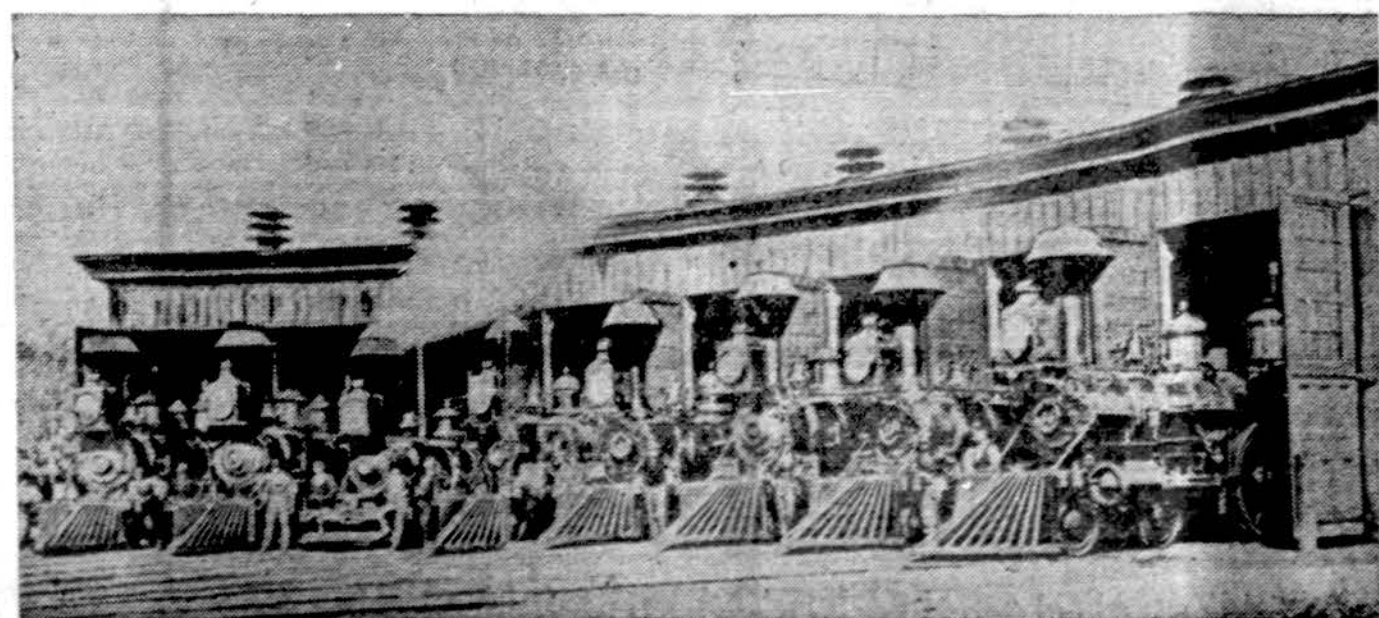
1946 metų rudenį atvykau mokyti į Vilnių ir kartu su techniko draugu išsinuomavau kambarį. Mes buvome skirtingi žmonės. V. tėvas ir brolis jau 1945 buvo nuteisti, o kitas brolis, partizanų būrio vadas, 1945 metų kovo mėnesį žuvo Labanoro girioje kovoj tarp 400-500 lietuvių partizanų ir NKVD kariuomenės. V. draugai — Juozas Bulka ir Adolfas Kurila — nebuvo mano draugai. Nežūrint į tai, 1949 gegužės 19 mane nuvedė į MGB ir apkaltino ryšiais su jais. Išaiškėjo, kad Kurila buvo suimtas, o Bulka užverbuotas ir pasiūstas į vieną iš partizaninių dalinių. V., su kuriuo draugavo Bulka ir Kurila, net nebuvo išauktas į MGB. Kodėl? Ar ne todėl, kad 1945 V. pasislėpė nuo suėmimo dėl mūsų bylos, o man buvo suteikta galimybė susipažinti su tarybinu kalėjimu. Ir GB akyse aš buvau laikomas pavojingesniu, nei jis?

1950 metų balandžio mėnesį mane vėl nuvedė į MGB. Kadangi 1949 birželyje įstojau į kom-

jaunimą, čekistai man pasiūlė išaiškinti Bulką, kaip išdavusį organus. Taip pat pavedė sekti studentų nuotaikas ir pranešinėti telefonu. Nei karto nepaskambinau ir kuriam laikui buvau paliktas ramybėje.

1952 balandžio 24 buvo suimtas mano draugas A., apkaltinus jį pasikėsinimu į LTSR Aukščiausios tarybos prezidento pirmininką J. Paleckį. Kapitonas Danilčevas (dabartiniu metu MGB papulkininkis) įkalbinėjo mane, kaip komjaunuolį ir neturtingų tėvų vaiką, padėti demaskuoti buožės sūnų A. Man atsisakius, kapitonas MGB organų vardu pagrasino keršyti visą gyvenimą. Tų pačių metų rudenį, spiriant Vilniaus Valstybinio universiteto kadru skyriaus viršininkui Monochinai, buvau pašalintas iš komjaunimo. Grasiuo išmesti iš universiteto ir paimti į kariuomenę. Išgelbėjo socialinė kilmė ir, svarbiausia, Stalino mirtis. Čekistas Bulyginas (šiuo metu advokatas) grasiuo "pasodinti", bet ir jam tai įvykdyti sutrukdė Stalino mirtis.

(Bus daugiau)

Prieš 100 metų kažkurio viduriniųjų vakarų geležinkelių stoty surikiuoti garvežiai

Is Ateitininku Gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Zadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 6522 South Rockwell Ave., Chicago, IL. 60629. Tel. 778-7852

DR. A. DAMUŠIS APIE SENDRAUGIŲ RŪPESCIUS

Vykstant ateitininkų sendraugų sąjungos centro valdybos rinkimams ir rengiantis visuotiniam sąjungos suvažiavimui, yra svarbu išsiaiškinti rūpinimus klausimus, kad suvažiavime būtų lengviau padaryti reikiamus sprendimus. Tam tikslui pateikėme dr. Adolfui Damušiui, buvusiam Federacijos vadui, keletą klausimų.

— Kurių sugestijų turėtumėt Sąjungos visuotiniam suvažiavimui?

— Pirmoji labai nuosirdi sugestija — bandykime suvažiuoti kaip idejiškai brandūs asmenys svarstyti mūsų gyvybinių problemų ir jas teigiama išspręsti. Visa mūsų visuomenė yra patekusi į labai tragiską būklę. Pavieniai asmenys bei asmenų židiniai yra atlikę nuostabių darbų ir yra parodę labai gražios aukos dvasios. Tuo tarpu lyg kažkokia nelemtis yra įsijūmusi mūsų galvą. Naikinimasis. Tokiu momentu verta sueti draugėn pasikalbėti kiek galint ramiau ir padėti apsvaistyti. Jeigu, kaip ateitininkai, rastume susipratimo savo tarpe, tai būtų labai didelis laimėjimas ne tik mūsų organizacijai, bet visos mūsų tautos likimui.

Labai būtų svarbu, kad mūsų vidurinioji karta šiame suvažiavime gausiau dalyvautų. Suvažiavimą ruošdama centro valdyba šia kryptimi turėtų padirbėti. Ši vidurinioji karta lems

sekančių dešimtmečių veiklą. Ir jai reikia skubėti pasinaudoti vyresniosios kartos patyrimu. Kartu susitelkus suvažiavime būtų proga išsiaiškinti tinkamesnius ir efektyvesnius veiklos metodus ir šiam laikui ir šio laiko jaunomenei.

— Suvažiavime greičiausia iškils "sendraugiu" vardo klausimai. Kokia jūsų nuomonė šiuo klausimu?

— Ne vardas sudaro esmę, bet dvasia, kuri organizacijoje reikiama. Mano nuomone, sąjungos vardas gali likti, koks jis yra. O skyriai atskirose vietovėse gali vadintis taip, kaip dauguma narių pageidauja. Jie gali būti alumnų klubai, talkos židiniai, filiterių draugovės, korporacijos ir pan.

— Kas dar būtų keistina sendraugų sąjungos įstatuose bei veikloje.

— Jau tikrai atėjo laikas praplėsti organizacijos skyrių ribas ir sudaryti galimybę organizacijai įsijungti tiems ateitininkų jaunimui tėvams, kurie to pageidauja. Daugumas jų gyvena organizacijos rūpesčiais ir labai pozityviai organizacijai dirba.

Pirminiu sąjungos rūpesčiu laikyti dvasiškai jaunomėnės veiklą, jos auklėjimą ir jos ugdymą. Tėvai ir, aplejami, vyresnieji labiau turėtų domėtis jaunimo kursais, jų ruošimais šventėmis, stovyklavimu, laisvųjų programomis ir turėtų stengtis

jaunimo pozityvią veiklą remti ir tobulinti.

Esame sukūrę nuostabias priemones jaunimo veiklai, pavyzdžiui, kad ir stovyklavietė Dainava. Bet pilnai tomis priemonėmis nepasinaudojama. Dviem trumpoms vasaros stovyklavimo savaitėms turėtų būti sutelktos pačios stipriausios pedagoginės jėgos, specialistai kalbai, meno programoms, liuanistikai, tautiniams raštams, drožinėjimams, sportui, charakterio ugdymui, ideologiniam švietimui. Būdamas arti to darbo, jaučiu, kaip labai reikia šalia entuziastingų ir sumanių jaunų vadovų vyresniųjų glaudžios kooperacijos. Ta prasme pasitelkus vyresniusius į talką, stovyklavimų bei kursų darbai būtų daug našesni.

— Ar nevertėtų atgaivinti neveikiančių korporacijų draugovių ar įsteigti naujų, siekiant atgaivinti organizacijų veiklą ir pritraukti jaunesnius?

— Vos mums persikelus į JAV, buvo stengiamasi korporacijas atgaivinti. Anuo metu tas buvo be reikalo subokotuota. Mūsų kaimynai pabaliečiai, latviai ir estai, tęsdami korporacijų tradiciją, daug daugiau laimėjo. Korporacijose ryšis tarp jaunesniųjų ir vyresniųjų savaimė stiprėjo ir jie kontakto su jaunomene neprarado. Tuo tarpu pas mus padėtis yra liūdnė. Pavyzdžiui, dabartiniai bendriniai studentų suvažiavimai mūsų tautos reikalams nepasitarnauja. Tikrai jų tarpe pavieniai idealistai dar turi vilties ir deda nežmonišką pastangą padėti pagerinti. Ši padėtis susidarė dėl ryšio stokos tarp vyresniųjų ir jaunesniųjų.

Mūsų organizacijose laimingų supuolimų pora korporacijų išsilaikė, ir jos naudingai reikiama. Čia turiu galvoje "Satriją" ir "Giedrą". Atrodo, yra gyva ir "Gaja", galėtų labai gerai veikti "Grandis". Kai kurių naujų organizacijų vienetų suorganizavimas būtų pozityvus veiksmas. Be abejo tokiems židiniams centru turėtų būti Chicago. Kitų miestų nariai galė-

Vysk. M. Valančiaus ateitininkų kuopos avasios vadas kun. dr. A. Juška, dalyvaujant Ateitininkų Fed. vadui dr. P. Kisieliui ir MAS pirminkui L. Mikulioniui, užveda vyresnio ateitininko juosta V. Radvilai. Nuotr. J. Kuprio

ty prie jų prisijungti.

— Ne paslaptis, kad didelė dalis šio mokslo baigusiuju nesijungia į sendraugų sąjungą. Kokios priežastys?

— Yra įvairių priežasčių: išskūrimo, išvirtinimo darbe, organizacinio darbo svarbos nesupratimo ir kitų panašių pasiaiškinių. Mano nuomone, tai yra laikinė apraška. Vaikai paauks, ir interesas atsiras, ir nuomonė pasikeis. Kaip bebūtų, ateitininkų organizacija, jeigu vyresnieji aktyviau į jaunomėnės veiklą įsijungtų su savo patirtimi ir pozityviais darbais, būtų viena iš labai pagelbėjančių priemonių paruošti jaunomėnė ir padėti jai įsijungti į pozityvią gyvenimo srovę ir apaugoti jaunus žmones nuo pražūties. O tai yra šventas pasiryžimas ir darbas. Tėvai ateina į organizaciją ir pasiūvenčia rūpesčiams iš meilės savo jaunai priaugančiai kartai. Toks procesas turi lygtiškai labai pragmatiškus motyvus, bet dažnai iš to užsimęga ir idealistiniai motyvai.

Sudarant naują centro valdybą, siūlyčiau vienoje vietovėje rasti tris asmenis — pirminką, sekretorių ir židininką, o po to atskiruose miestuose po vieną vicepirminką, kuriems būtų pavesta telkti mokslus baigusius į sąjungos skyrius. O be to jie turėtų pasirūpinti jaunimo globėjais, bei vyresniųjų pasitelkti stovyklavimo ir kursų talkai.

— Ar dabartinis moksleivių ir studentų ideologinis paruošimas yra patenkinamas? Jei ne, kas darytina?

— Atsakydamas į tą klausimą, noriu nesusidaryti įspūdžio, kad ateitininkų organizacijai rūpi tik mokslėvių ir studentų ideologinis paruošimas. Pats pagrindinis uždavinys yra išugdyti vertingo žmogaus, o tame procese yra svarbu ir charakterio ugdymas, ir išlavimas tinkamai atlikti konkretų darbą bei mokėti išreikšti savo mintis bei iš viso asmenybės ugdymas. Ideologinis paruošimas tam visam darbiui duoda tinkamą kryptį, viską suveda į visumą, kitaip sakant įprasmina.

Esu nuomonės, kad nei Lietuvoje nei čia tremtyje ideologinis paruošimas nebuvo patenkinamas. Jis, tur būt, niekad ir nebus patenkinamas. Jis gali būti pagerintas bet šimto nuosimčių patenkinimo neįmanoma pasiekti. Viena yra aišku, kad čia tremtyje jis nėra blogesnis, kaip kad buvo Lietuvoje. Tikrai paprastai yra pasiekiami pavieniai asmenys, ypatingai kurie susipratę patys skaito, lavina. Kiekvienoje organizacijoje vis būna "fellows travelers", prie kurių mažai kas prilimpa.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-8500
Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Press Society.

Subscription Rates: \$28.00 — Chicago and Cook County, Illinois, Elsewhere in U.S.A. \$26.00, Canada \$28.00, Foreign Countries — \$29.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatvina už gautas prenumeras nesunčiam. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu gaus iš jo mokestį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsimojęs.

"Draugo" prenumeratai mokama # anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.	1 mėn.
Chicago, Cook, Ill.	\$28.00	\$15.00	\$10.00	\$4.00
Kanadoje	\$28.00	\$15.00	\$10.00	\$4.00
Kitur	\$26.00	\$15.00	\$10.00	—
Užsienyje	\$29.00	\$17.00	\$11.00	—
Savaitinis	\$18.00	\$10.00	—	—

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

KESTUČIO GIRNIAUS PASKAITA

Chicago ateitininkų sendraugų ruošiamas Gavėnios seminaras tęsiasi. Balandžio 3 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje paskaitą skaitys Kestutis Girnius tema "Kas yra moralė".

Nors kasdieniniame gyvenime mes dažnai sutinkame moralines problemas ir jas sprendžiame, ne visos yra iš tikrųjų moralinės. Kokie kriterijai tada definuoja moralę? Eilė šiandieninių filosofų yra suformulavę moralės sąvokas. Kestutis Girnius jas susumuos ir parodys, kodėl, dėl įvairių trūkumų, jos yra neprimtinos kaip moralės definicijos. Vartodamas formalaus materializmo elementus, jis pateiks siauresnį moralės apibrėžimą. Čia iškils kai kurie šalutiniai klausimai, pvz., ar galima vertinti veiksmus žmonių, gyvenančių visai kitose sąlygose? Arba, kokie

kriterijai būtų panaudoti vertinti pavergtos Lietuvos gyventojų elgesį.

SUSKAUPIMO VAKARAS

Balandžio 4 d. 5 val. vakare įvyks Pr. Dielininkaičio ir kun. Al. Lipniūno moksleivių ateitininkų kuopų susikaupimo vakaras Jaunimo centro kavinėje ir koplyčioje.

Programoje: religinis mokymas kun. J. Šarauko jaunimui skirta konferencija, Sv. Mišios ir agapė.

Visi nariai, tėveliai ir svečiai kviečiami šioje mūsų religinėje valandėlėje dalyvauti.

Kuopų vadovybės

GIEDRININKŲ ŽINIAI

Vyr. giedrininkų visuomeninių būrelių susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo mėn. 28 d., 12 val. pas O. Mickevičienę, 2907 W. 63rd St.

Narės prašomos dalyvauti.

"MŪSŲ ŠOKIAI".

Išleido Lietuvių Tautinių Šokių Institutas (antroji laida) 1975 metais Chicagoje.

Gaunama DRAUGE, 4545 West 63rd Street Chicago, Illinois 60629. Kaina \$4.00. Užsakant pridėti 21 centą už persiuntimą. Illinois gyventojai moka 5% mokesčių.

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdirbtą nuo "uzines" ir antrojo šilto pnia

FRANK ZAPOLYS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 1-8654

HEATING CONTRACTOR
Išperstatu senus visu rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning. Tiesiogiai mums ir užimame namus ir vandens boilerius. Dirbo greit ir tiksliai ir garantuoti!

DOMAS ŽUKAUSKAS
444 So. Western Avenue
Chicago, Illinois 60609
Tel. — VI 7-2447

MOVING
SERENAS perkamuoti baldai ir kitas daiktus. Ir iš to užsisakoma baldai ir plius apdirbimas.

TELEF. — WA 5-0003

VALOME KILIMUS IR BALOUS
Planuame ir valome visų rūšių grindis

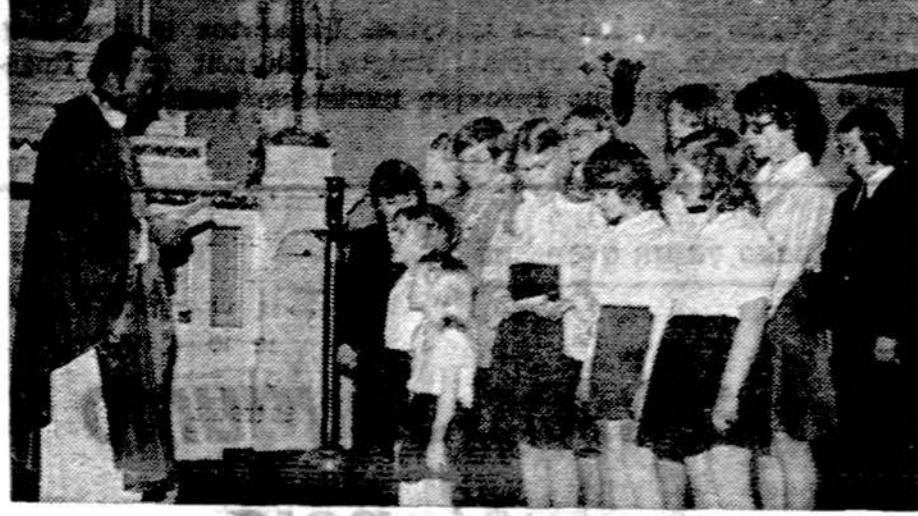
BUBNYS — Tel. BE 7-6108

NAMŲ APSILDYMAS
Tasau senus ir gėdus naujus pečius. Pigiai išvalius šilumą apšildymui ir perduru dėl dujų. Ideali vandens šildytuvus. Krepšius —

A. BANYNS — tel. 447-8800

TELEVIZIJOS MIGLINAS TV
Spalvotas ir paprastas RADIAI Stereo ir oro vėsinimas. Parduodamas ir laikomas

MIGLINAS TV
2846 W. 69th St., tel. 776-1499

Kun. dr. K. Trimakas priima priesaiką iš jaunųjų ir jaunų ateitininkų šv. Mišių metu Vysk. M. Valančiaus ateitininkų kuopos metinėje šventėje. Nuotr. J. Kuprio

GREIČIAUSIAS TIESIOGINIS KELIAS Į LIETUVĄ
1976 metų Ekskursijos į Lietuvą

VIENOS SAVAITES EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ
6 naktys Vilniuje, 1 diena Kaune, 1 naktis Frankforte
Bal. 15—bal. 23 . . . . . \$729 Geg. 13—geg. 21 . . . . . \$779

DVEJŲ SAVAIČIŲ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ, AUSTRIJĄ, BAVARIJĄ IR VOKIETIJĄ
6 naktys Vilniuje, 3 naktys Vienoje, 4 naktys Munchėje
Geg. 20—birž. 3 . . . . . \$979 Liep. 15—liep. 29 . . . . . \$1099
Birž. 17—liep. 1 . . . . . \$1099 Rugs. 19—rugs. 2 . . . . . \$1099

Ekskursijos kainos yra iš Bostono, New Yorko, Montrealio via Lufthansa linijomis.

Dėl daugiau informacijos apie lietuvių ekskursijas prašom kreiptis į:
ALGIRDAS MITKUS GALAXY TOURS & TRAVEL
8 White Oak Road arba 141 Linden Street
Newton, Mass. 02168 Wellesley, Mass. 02181
Tel.: 617-969-1190 Tel.: 617-237-5502

Chicago apylinkėje kreiptis:
MARIUS KIELA, 6557 S. Talman Ave., Chicago, IL. 60629
Tel.: 312-434-9655

Just in time for Easter *
Cuddly Ducks and Snuggly Bunnies
all hand crocheted
all washable
all at **Saint Anthony Savings**

Here's a delightful Easter gift for young and old alike from Saint Anthony Savings. These brightly colored ducks and bunnies in vibrant yellow/orange or soft pink/blue are hand crafted by the Elder Artisans. Using exclusive patterns, senior craftsmen apply lifetime skills in creating these whimsical characters. Come visit our menagerie and select your very own cuddly duck or snuggly bunny and join Saint Anthony Savings in supporting the beautiful work of these senior citizens. Happy Easter, Savers.

Here's all you have to do to get your crocheted animal:

DEPOSITS:	\$250	\$500	\$1,000
12" DUCK	\$3.00	\$1.00	FREE
12" BUNNY	\$2.00	FREE	FREE
8" DUCK	FREE	FREE	FREE

Deposits must be left in the account for a minimum of six weeks or be subject to pay for the full price of the premium. One selection per family please and remember, quantities are limited, so hurry in today.

OFFICE HOURS:
Daily 9:00 to 5:00; Monday 9:00 to 8:00
Saturday 9:00 to 1:00
Wed. & Sunday Closed
Suburbs call: 656-6330
Chicago call: 242-4395

*Starting April 1, ask about our new TWIN ACCOUNT. You can now open a FREE CHECKING ACCOUNT while your SAVINGS ACCOUNT EARNS DIVIDENDS.

ESLC

Where Your Money Grows

Saint Anthony Savings
1447 SOUTH 49TH COURT, CICERO, ILLINOIS 60650

SUKAKTUVINĮ KONKURSA PASITINKANT

Ši sekmadienį bus įteikta dvidešimt penktąjį premija už "Draugo" organizuojamą literatūrinio konkurso laimėjimą — premijuotą romaną. Jo autorius — žinomas rašytojas Juozas Kravliuskas, laimėjęs ne tik "Draugo", bet ir kitų premijų už literatūros kūrinius. Galima džiaugtis tokiu autoriaus laimėjimu. Galima džiaugtis ketvirtąjį šimtmečio ištesėjimu konkursus tęsti. Galima džiaugtis ir skaitančia lietuvių visuomene, su dėmesiu literatūrinį kūrinių pasitinkančia. Kartu galima pridėti, kad iš viso mažai tėra institucijų, kurios taip ilgai sutelktinėjus pajėgumus ištesėtų tokių kūrinių tęstinumą ir sodaryt sąlygas savai kūrybai tuojau išvysti viešumą. Tai tėra panašūs tik tokie konkursai, kurie premijuoja žinomus pasaulio rašytojus už jų jau subrandintą ir viešumoj jau pasireiškusią kūrybą.

Žinoma, niekas nelygina šio dailiosios kūrybos konkurso su kokiomis Nobelio premijomis. Ten premijuojami veikalai, jau paplitę ne tik savam krašte, bet ir svetimuose tautose. Tačiau negalima ir mažinti šio konkurso reikšmės. Jis sukelia literatūrinį judėjimą, pažadina kūrybinį impulsą, išseiviskose sąlygose sudaro galimumus savo kūrinių greitai pradžuginti skaitytojui, laukiantį savų kūrėjų ir savos kūrybos.

Neprisiskiria sau nuopelnų tik šio dienasčio vadovai. Čia reikia vertinti ir tuos šio konkurso pranešėjus, organizavusius premijas ir skelbusius konkursus, kaip "Draugo" bendradarbių klubas, Čiurlionio ansamblis, sutelkęs pirmąjį ir antrąjį premiją, daugybę mecenatų, supratusių tautinės kūrybos prasmę ir lietuvių kūrėjo paskirtį. Konkursai tai sutelktinių jėgų vaisius, kuris išseivijos istoriją ilgus metus puoselėjo nepalaužiamomis pastangomis atlikti tautai tai, ko pati tauta šiuo metu atlikti negali.

Lietuviškos knygos kelias buvo sunkus ir nedėkingas. Lietuviška knyga gimė pavėlavusi, palyginus su kitų tautų rašyja. Bet gimė kančioje, kovose ir dideliems pastangoms. Šių metų premijuotas romanas liečia kaip tik tą asmenį, kuris praskynė lietuviškam rašyti bent takelį pro svetimus kemsynus, pro įvairių priešingybių susikirtimus ir neaiškių tautinių tikslų siekimus.

Tas knygos kelias yra labai brangus, nes už lietuvišką knygą, kaip gal niekur kitur, aukos dvasią iki herojiškumo rodė lietuviško rašto kūrėjai, gyvybę atidavę knygnešiai, kalėjimais ir Sibiro kančiomis išpirko savos spaudos gyvybę. Dėlto lietuviška knyga, lietuviškas žodis savame krašte, nors ir pavergtame bei niokojamame, ir išseivijoje darė stebuklus — savęs dar nepažįstančioje laudyje įskėlė tautinio atgimimo kibirkštį, kuri laisvės troškuliui uždegė visą lietuvių tautą.

Kai pereitais metais su iškilėmis minėjome vysk M. Valančiaus sukaktį, kai nuolat minime kitus tautos gaivintojus, tai šiandien jau galime kūrybinio žodžiu, nūgręžinti ir išpuosinti, pagerbti kiekvieną jų atskirai ir visus kartu. Jie yra tautos didvyriai, kovotojai už savą spaudą, kad tauta gyventų. Tuos rašo pranešėjus šiandieninės kartos

turi jausti savyje, gyventi jų tautiniu gyvastingumu ir jausti istorijos pulsą, per kelis šimtmečius tebeplakantį tuo pačiu tautiniu ritmu. Savų kūrėjų įtakoje tautinis pulsas šiandien stipriau plaka net vergijos pačiuose esančios tautos širdyse ir išseivijoje išsiplaškusiuose tėvynainiuose. Bendru kūrybinio žodžiu visi jungiasi šiandien bendruose tautiniuose ir žmogiškuose troškimuose.

Čia ir randame konkursų prasmę ir konkursais skatinamą literatūrinį judėjimą. Jis prasidėjo nedrąsiai prieš dvidešimt penkerius metus, bet ištesėjo kūrėjų, mecenatų ir organizatorių bendrą talką. Reiktų ryžtis šį kūrybinį paskatą išlaikyti, kol tik bus išseivijoje kūrėjų arba pasikeis sąlygos, kad išblaškyti kūrėjai galės jungtis draugėn savo kūrybą gaivinti tautai ir žmonijai.

Niekas netvirtina, kad šie konkursai yra kūrybos aukščiausia apraška. Daugelis pasaulinio garso rašytojų yra palikę dešimties kūrinių, kurių tik maža dalis pralenkė laiką ir išliko literatūros istorijoje. Juo labiau laiką pralenkti ir turėti išliekamos vertės mažiau galimumą, kai išseivijos kūrėjas kuria tik nuo kitų darbų nuliekamu laiku, kai kūrybos sąlygos nėra net patenkinamo lygio ir konkursai teatrenka tik iš atsiųstųjų kūrinių vieną geresnįjį.

Tačiau būtume pesimistai, jeigu manytume, kad iš to ketvirtąjį šimtmečio premijoms atrinkti kūrinių nėra tokių, kurie pravytens savo kūrėjus, premijuotojus ir dabartinį laiką. Tai kūrinių, kurie paliečia žmogiškąs laiko problemas, iškelia naujus charakterius, nušviečia gyvenimą nepakartojamais vaizdais. Bet tai nėra šios dienos sprendimas, o neklystantis laiko balsas, kuris atsiliepia istorinėje perspektyvoje ir rodo bendrą žmonijos turtą.

Ne mažesnės svarbos yra nuolatinis aktyvus kurti ir susirasti auditoriją, į kurią kūrėjas gali laisvai prakalbėti. Prakalbėti be partijos nurodymų, kaip pavergtoji Lietuvoj, vaizduoti meninę tiesą, kaip ją kūrėjas supranta ir pažįsta, o ne pagal iš anksto nustatytus modelius, išpraustus ir marksizmo nurodymus. Tuo ir skiriasi laisvas kūrėjas, net kūrėjas išseivis, gyvenas svetimoje aplinkoje, nuo tų kūrėjų, kurie turi ieškoti žodžių pirmiau pagarbinti partijos didžiūnus ir pasenusius marksistinius dėsnius, kad bent dalinai galėtų išreikšti savo meninės tiesos pažinimą. Prieš tą kultūrinę priepaūdą, prieš dvasios vergiją ir žmogaus nuvertimą visais būdais kovoją laisvas kūrėjas ir jo rėmėjas.

Sukaktuvinis konkursas yra lietuvių išseivijoje laimėjimas. Laimėjimas kultūrinėje srityje, kuri vienintelė išlieka ir praturtina žmonijos kūrybą. Bet kartu yra laimėjimas ir tautos, kuri vergijos ir priepaudos sąlygose negali laisvai kurti. Ji, kaip ir anksčiau, turi kovoti prieš priimtųjų kūrybinį priemonių išnaudojimą. Sukaktuviniu laimėjimu džiaugiasi organizatoriai, kūrėjai, mecenatai ir ištikimoji tautos dalis, laukianti laisvės ir laisvos kūrybos sąlygų pasikeitimo.

Pr. Gr.

PAGALBA ŽEMĖS DREBĖJIMO AUKOM

Daugiau nei keturi šimtai savanorių, kunigų ir pasauliečių, dalyvauja nuo žemės drebėjimo nukentėjusių Gvatemalos gyventojų aprūpinimo akcijoje, kurią, kartu su kitomis tarp tautinėmis organizacijomis čia vykdo katalikiškoji Caritas In-

ternationalis. Įvairių kraštų katalikai siunčia į Gvatemalą pagalbą pinigais, maistu ir kitomis gėrybėmis, kurios yra reikalingos beveik milijonui be pastogės likusių žmonių egzistencijai užtikrinti. Pagal oficialius duomenis, žemės drebėjimo aukų skaičius Gvatemaloje pakilo iki 19,000. Sužeistųjų yra daugiau kaip 60,000.

SOVIETŲ ŪKIO KRYPTYS

Partijos suvažiavimas pritarė ilgai vėlytam ūkio planui

GEDIMINAS GALVA

Du pranešimai daryti 25-me komunistų partijos suvažiavime ūkio klausimams kedenti. L. Brežnevas lietiė tik ūkio gaires, A. Kosyginas aptarė ateinančio penkmečio ūkio vystymo kryptis. Pirmasis nevenė kritikos, antrasis, jau vėliau kalbėjęs, vis užsiminė partijos generalinio sekretoriaus pareiškimus. Kiekvienas kalbėtojas suvažiavime vis minėjo partijos generalinį sekretorių ir jam negailėjo smilkaų. Iš viršaus duotas įsakas partijos pareigūnų buvo klusniai vykdomas.

Partijos suvažiavimo priimtos Sovietų ūkio vystymo kryptys bus garsinamos per ateinančius penkerius metus, vis skatinama daugiau gaminti, numatyti metinius planus įvykdyti. Ateinančiame penkmetyje bus daug kalbama apie darbo našumą, gaminių kokybę ir gyventojų poreikių tenkinimą. Gamybos pirmūnams bus įteikiami medaliai, pagerbimo raštai ir įvairios premijos atsilikusiems skatinti. Iš partijos vadovybės paruoštos tešios 25-me suvažiavime išskęptą pyragą krašto gyventojai valgytys visą penkmetį.

Partijos įpareigojimai

Komunistų partija jau kelis dešimtmečius kalba apie gyventojų gerovės kėlimą, vartojimo prekių ir geresnio patarnavimo skatinimą, bet šie reikalai vis dar tebelankia įgyvendinimo. Dėl šios spragos, kuri jaučiamas kasdieniniame gyvenime, atsakomybė tenka komunistų partijai. Jai praeityje rūpėjo ir šiandieną teberūpi ne gyventojų gerovės, nors skelbiama programoje, raštuose ir nutarimuose, bet valstybės galybės ugdymas, apsiginklavimas ir rusiškos imperialistinės politikos vykdymas pasaulinės revoliucijos priedauroje.

Ir šio penkmečio plane pirmiausia kalbama apie medžiaginio ir kultūrinio lygio kėlimą, kurį aptariau kita proga. Toliau mesni uždaviniai: gerinti gaminių kokybę, didinti gamybos ir darbo našumą, geriau naudoti darbo, medžiaginius išteklius ir darbo fondus, spartinti mokslinę pažangą, tobulinti ūkio valdymą ir jo organizacinę sudėtį pramonėje, geriau naudoti gamtos turtų išteklius, skatinti ūkiškumą terodo tikslus, kurių praeityje partija nesugebėjo sklandžiai krašte įgyvendinti. Imkime mokslinės pažangos pavyzdį. Daugelio ūkio penkmečių

planuose buvo nuolat šaukta: skatinkime mokslo pažangą. Aptariant praėjusio penkmečio planą, kai dalimi pasiekta mokslinė pažanga, teigė, kad yra nepakankamai aukšto lygio moksliniai ir techniniai tyrimai.

Pramonė

Gana dideli įsipareigojimai elektroeenergetikoje ir su ja susijusiomis ūkio šakoms: naftos ir dujų gavyba, anglies pramonė. 1980 m. numatoma pagaminti 1,340 bil. kilovatvalandžių elektros energijos. Naftos gamyboje jau pirmąją pasaulyje ir penkmečio pabaigoje naftos ir dujų kondensatas gali siekti 620 mil. to.

Toliau seka juodoji metalurgija, kurioje Sovietai jau pralenkė JAV. 1980 m. numatoma pagaminti 160 mil. to plieno ir 115 mil. to valcuoto metalo. Vienas pagrindinių šios srities uždavinių gaminti patvarius vamzdžius naftotiekams ir daugiau skandos prekmės pakuoti. Šie klausimai sunkiai iki šio meto buvo sprendžiami.

Ypatinga sparta numatyta chemijos pramonėje, nes numatoma šios šakos gamybą per penkmetį padidinti 60 proc., o sintetinio kaučuko net 1,4 karto. Didelis dėmesys kreipiamas į mineralines ąrąsas ir jų gamybą siekiama padidinti ligi 143 mil. to. Ir šioje srityje Sovietai jau pralenkė JAV.

Įvairios paskirties mašinų gamyba vis plečiamas. Automobilių gamyba bus padvigubinta ir 1980 m. sieks 2,1 mil., t. y. mažiau ketvirtadalio JAV dabartinės gamybos.

Didžiausius rūpesčius kelia lengvoji pramonė, nes ji vis dar nepajėgė prisitaikyti gyventojų poreikiams.

Komunistinės Kubos kariai Angoloje

Zemės ūkis

Praėjusiame penkmetyje buvę du ryškūs nederliaus metai gerojai sujaukė planavimą žemės ūkyje. Praėjusiais metais grūdų derlius siekė 140 mil. to, t. y. 86 mil. to mažesnis už numatytą planą. Po šios užmokos planuotojai yra atsargesni ir tenumatė žemės ūkio gamybą padidinti 14 proc. ir siekti 215 mil. to grūdų gamybos 1980 metais.

Didelis dėmesys kreipiamas ne tik į grūdų gamybą, bet ir į technines kultūras — cukrinius runkelius, lūnus, medvilnę, aliejinę kultūras ir prieskonius.

Žemės ūkio našumui kelti numatoma plačiai panaudoti chemijos priemones, gamybos mechanizavimą, sekų atranką ir dirvų melioraciją.

Už praėjusių metų nederlių jau atsakė žemės ūkio ministras D. Polianskis, nes jis buvo pašalintas ir politinio biuro ir atleistas iš pareigų. Ar jis vienas tebuvo kaltas dėl nepaprasto komunistinės santvarkos surambėjimo ir pramonės įmonių įsipareigojimo netesėjimo teikti žemės ūkio mašinų dalis? Ne.

Po šio nederliaus užsimota daugiau gaminti pašarų ir gyvulinius auginti stambiuose ūkiuose, tvarkomuose pramoniniu pagrindu. Didelis dėmesys kreipiamas į raguočius, paukščius ir bekonus. Penkmečio gale numatoma skerdienos kiekį padidinti ligi 15 mil. to, pieno ligi 95 mil. to, o kiaušinių pagaminti 58 bil.

Į žemės ūkį numatoma įdėti 171,7 bil. rub. ši milžiniška suma skiriamas skatinti ypač grūdų, techninių kultūrų gamybai ir gyvulininkystei.

Poslinkis į Sibirą

Šio straipsnio apimtis nelėdo aptarti kapitalinės statybos, transporto, mokslo vystymo ir socialinės raidos. Pasitenkimsiu paminėti darbo atlyginimą, kuris 1980 m. sieks 170 rub. per mėnesį. Nors kolūkiečių atlyginimas busias pakeltas 24 proc., bet dar toli atsiliks nuo tarnautojų ir darbininkų gaunamo. Sibire dirbančiųjų atlyginimas žymiai didesnis už esantį Europos dalyje.

Šiuo metu ypatingas dėmesys kreipiamas į Uralo sritį, vidurinę Sibirą ir Tolimuosius Rytus. Vakarų Sibire 1980 m. numatoma gauti daugiau pusės naftos gamybos, t. y. 300 mil. to ir 125 bil. kub. m. dujų. Ten

Rimties valandėlei

DVI KARALYSTĖS

Pagal samarietės pasakymą, besikalbant su Kristumi, Mesijas turėjo viską paskelbti (Jn.4,25). Kristus pasakė, ką reikia tikėti, ką ir kaip reikia garbinti. Jis pasakė, kaip reikia gyventi, bet nedavė sprendimo visiems klausimams, kurie mums šiandien galėtų rūpėti. Niekas Kristaus neapklausinėjo, kaip mes šiandien apklausinėtume, niekas jo kalbų pažodžiui neužrašė. Ką apaštalai skelbė, ką pirmieji krikščionys tikėjo, trumpai aprašė Evangelija. Taigi Kristus ne viską pasakė ir, ką pasakė, ne viskas mus paties Kristaus žodžiais pasiekė.

Is Evangelijos matome, kad Kristus visą laiką vartojo žydų tautos religines sąvokas. Kitaip klausytojai būtų jo nesupratę. Jis, būdamas Dievo Sūnus, skelbė dievišką išmintį, bet, kaip žydų tautos iš Nazareto žmogus, skelbė savo mokslą žydų religijos išmintimi ir sąvokomis. Jis žydų religijoje esamo dualizmo nepaneigė. Pagal žydų tradiciją piktioji dvasia yra blogio kustytoja ir žmonijos gadintoja. Taigi ir Kristus blogio priežastį nurodo ir piktosios dvasios pasaulį. Sėtoną jis vadina skundėju, gundytoju, šio pasaulio kunigaikščiu, kuris slepia žmogų visokiomis blogybėmis. Pagal Kristaus žodžius velnias yra gaivažudys nuo pat pradžių ir visokio melo tėvas (Jn.8,44).

Piktioji dvasia vadinama šio pasaulio kunigaikščiu ne dėl to, kad mūsų pasaulis būtų blogas, bet kad žmonės dėl to regimo pasaulio nusigręžia nuo Dievo ir atsiuoda paktiems darbams. Pati piktioji dvasia jaučiasi kaip visagalė valdovė. Gundymo metu ji Kristui parodė pasaulio karalystes ir tarė: "Aš tau duosiu visą šią valdžią ir jų garbę, nes tai man atiduota, ir aš tai duodu, kam noriu" (Lk.4,6).

Įdedamas didelis kapitalas geležinkelio linijoms tiesiti, sauskelams, jėgainėms ir daugeliu pramonės įmonių statyti. Štai keli pavyzdžiai: Tomsko chemijos kombinatas, Ačinsko safonų perdirbimo įmonė, Nafanos aliuminio gamykla ir hidroelektrinė, Kuzbaso anglies kasyklos ir t. t. Baikalo - Amūro magistralės geležinkelio statyba sutraukė tūkstančius jaunuolių, beieškančių ilgesnio rublio.

Diidele sparta tebevyksta žemės turtų žvalgyba ir geologiniai tyrimai didžiąjame Sibire. Tik dabar atėjo laikas rusams giliau įleisti šaknis carų laikotaryje užimtame Sibire.

Piktosios dvasios karalystė Kristus vadina tamsybės valdžia (Lk. 22,53). Šios valdžios įtakojė vyksta stambeldystė, religinė ignorancija, kurią seka visokios rūšies nuodėmės ir nusikaltimai. Pasikalbėjime su Nikodemu Kristus sako, kad su juo į pasaulį šviesa atėjo, o žmonės labiau mėgo tamsybę dėl to, kad jų darbai buvo piktai (Jn.3,19). Kristaus apreiškusių tiesų priėmimu ir išpažinimu tikintieji priima šviesą, kuri nėra iš šio pasaulio. Kas tiki į Kristų ir jį seka, turi gyvenimo šviesą ir nevaikščioja tamsybėje (Jn.8,12).

Is Kristaus mokymo aiškėja, kad yra du priešingi gyvenimo poliai: vienas geras, o kitas blogas, yra dvi karalystės: viena Kristaus šviesos, o kita sėtono ir tamsybių karalystė. Kristaus karalystė atėjo pasaulin ir atėjo pas mus su jo mokslu ir visomis išganymo priemonėmis, o būdamas ne iš šio pasaulio, sutinka jame priešininkę — tamsos ir blogio karalystę. Evangelijos mintimi, pagal Kristaus palyginimus, visos blogybės susiveda į tą tamsos ir blogio karalystę, kur sėtonas yra gundytojas ir nuodėmė, karų kurstytojas, nelaimių kėlėjas ir viso pikto išradėjas. Taigi blogio klausimo sprendime keliaji nurodomi net iki nematomo pikto dvasių pasaulio, kuris turi ryšį ir įtaką šio pasaulio žmogui.

Žmogus yra abiejų karalysčių veikimo tikslas ir taikiny. Is žmogiškosios prigimties ir jos veikimo sampratos atėjo ir religinė mintis apie dvasinio blogio ir gėrio buvimą, kurio Kristus savo mokslu nepaneigė. Dievo karalystė, sako jis, yra mummye (Lk. 17,21). Išeitų, kad ir blogio karalystė yra mummye. Is tikrųjų, Kristus sako, kad žmogų sutepa vien tai, kas is jo išeina (Mk. 7,16). Jis moko, kad "is vidaus, is žmonių širdies, išeina piktai sumanymai, paleistuvystės, vagystės, žmogžudystės, svetimavimai, godumas, suktybės, klasta, begėdystės, pavydas, šmeižtai, puikybė, neišmanymas" (Mk. 7, 21 - 22).

Paulyje nėra tokio žmogaus, kuris visą laiką vien tik minėtoms nedorybėms gyventų. Mes kartais tamsos, kartais šviesos karalystei atstovaujame. Galime betgi gyvenime sutikti ir tokių žmonių, kurie, atrodo, turi lyg ir pašaukimą visą laiką kam nors kentki. Jie ieško kitame vis ko nors blogo ir yra nelaimingi, jei to blogo neatranda. Jie apie savo artumą (Nukeita į 4 pusl.)

TIRONŲ NAGUOSE

Prisiminimai

M. KLEINAITIS

Beveik kiekvieną dieną veda pasivaikščioti po 10-15 minučių. Veda visus, kurie dienos metu yra kalėjimo patalpose. Kitus veda būreliais, o mane vis vieną. Toks ir čia geštapo patvarkymas. Bijo, kad su niekuo nesutikčiau, neperduočiau ir šia proga "svarbių pasilodę". Pasivaikščiojimas vyksta mažame kalėjimo sodelyje, gal labiau tikyt pavadinti daržu, nes prisdinta daug daržovių, ypač salotų. Daržas apvalios formos, aplink takas. Juo apibėgu keliolika kartų, pasikliau kelis kartus žingniu apeinu. Kartais gimnastikuoju. Šios mankštos laikas priklauso nuo prižiūrėtojo malonės. Kartais ši mankšta užsitiesia ilgiau, kartais tik kelias minutes. Džiaugiuos, nors ir trumpą valandėlę, tyru oru. Pavasaris, nors šaltoka, bet oras toks gaivus, malonus. Vienutėje, kurioje būnu dvidešimt keturias valandas, oras nepavydėtinus, nes čia juk atlieki ir visus būtinus reikalus. Langelis tik viršų tuoj pradarytas.

Važiuojant iš Palangos į Klaipėdą galvojau, kad ten tikrai mirsiu badu. Gerai žinojau, kaip ten, Vokietijoje, suvaržytas maistas, kokios mažos normos ir saviems žmonėms, taigi ką bekalbėti apie kalinius ir dar svetimšalius. Tokių minčių lydimas važiuavau ten.

Labai apsirikau taip galvodamas. Žinoma, maistas gana lienas, trūksta riebalų. Retkarčiais vieton

sviesto margarino gabalėlis ar kokios uogienės (marmelado) krislelis ant duonos užsietpti, nors ta duona skani ir viena, kad tik daugiau jos būtų.

Bet maistas gana įvairus, beveik kasdieną kita sriuba. Nustebau, kai pavasarį tarp kito maisto gavau net salotų. Žinoma, jos ne su grietine sutaisytos, kaip mes buvome namuose įpratę taisyti, bet užpiltos parūkstintu ir pasaldintu liesu pienu. Aišku, pasaldintos ne cukrumi, o cukreliu (sacharinu). Bet tai visai nesvarbu. Jos gardžios, ir jas valgydavau pasigardžiuodamas. O tos salotos greičiausia iš pačio kalėjimo daržo, kurį jau anksčiau minėjau, kurio takais atlieku kasdieninį pasivaikščiojimą.

Kaip viskas pavyzdgingai organizuota ir sutvarkyta? Pasivaikščiojimo aikštės pakraščiai nepalikti tušti ir piktžolėmis apaugę, bet paversti daržų, kurį patys kaliniai sodina, laisto, ravi, patys ir jo gėrybėmis naudojasi. Be salotų šiame darže matau kitame šone prisodinta daug pomidorų. Aišku, rudenį kaliniai valgys ir pomidorus.

Dar apie maistą. Kartą savaitėje puiki, tiršta žirnių sriuba. Prie jos atskirai išvirtų nenuluptų bulvių maišelis, kiekvienam kaliniui atskiras. Nusilupav bulves, supiaustau jas ir sumaisiau su sriuba. Valgau tada pasigardžiuodamas. Tada dar ir dešros gabalėlis. Bet jos tik palaižyti. Sriuba su įmaišytomis bulvėmis ir dešros gabalėlis —tikrai karauškas valgis.

Kitą dieną daržovių sriuba. Joje bulvės, truputis morkų ir gana daug griežčių. Ji jau nėra tokia skani kaip ana žirniene, bet ir ją gali valgyti, ypač kai esi alkanas. Kiekvieną dieną duonos rieketę. Ji mažoka, galėtų būti daugiau. Ji vis gardesnė darosi. Ryte ir vakare kava, truputį minėtu cukreliu pasaldinta, ar kokios miltų sriuba, liesu pienu pražilinta. Ji nėra jau tokia gardi, bet, kai esi alkanas, gera ir ji.

Tiesa, labai nemėgdavau ir mažai valgydavau vie-

rintello kalėjime valgio — mažų žuvelių, stipriame aotemarinuotų. Nežinau ir neprisimenu, kaip jas kaliniai vadino, bet aš jų tikrai mažai tegalėdavau valgyti. Jų vidus nevalytas, be to, valgan trąškėdavo. Jų daug palikdavau, bet buvo kas ir mano likutį suvalgydavo.

Taigi minėta maistą valgydamas, tikrai badu nemirsiu, bet ir darbingas būsi. Klaipėdos kalėjime nė vieno kalinio ir nelaikė be darbo.

Visi kaliniai dirba

Darbas puikiai organizuotas. Kaliniai, esą ypatingoje priežiūroje, pavyzdžiui kaip aš, dirba savo vietutėse. Kiti, dar teismo nebausti, dirba kalėjimo dirbtuvėse, darbo salėse. Kiti, teismo bausti, bet aukštesnėmis baudmėmis, dirba kalėjimo ribose esančiose dirbtuvėse. Dar kiti kas rytą vedami į Klaipėdos miesto ribose esančias įmones, nes karo metas ir visur darbo jėgos didelis trūkumas.

Minėtas kalinių grupes kas rytą kalėjimo prižiūrėtojai — sargai nuveda į miesto įmones. Ten pietų metu nuvežamas ir maistas. Kitur įmonės maitina kalinius, duoda pietus. Po darbo valandų vėl kaliniai grįžta į kalėjimą. Nuėję kalėjimo sargai šias grupes parveda. Viskas pavyzdgingai organizuota.

Kiekvienas darbas standartizuotas, nustatytos normos. Už kiekvieną darbą nustatytas ir atlyginimas. Aš, būdamas vienutėje, dirbau nuo pat pirmos dienos. Už kiekvieną mano darbą nustatytas atlyginimas. Is gaunamo atlyginimo atskaitomas kalinio išlaikymas kalėjime, likusi suma dedama į kalinio sąskaitą. Paleidžiant iš kalėjimo ar perkeltant kitur, likutis išmokamas kaliniui ar siunčiama į naują perkeltimo vietą. Mane siunčiant iš Klaipėdos į Tilžę, vėliau į Kauną, siuntė kartu ir mano uždario likutį, rodos 34 markas.

(Jis tęsiamas)

RIMTIES VALANDELEI

(Atkelta iš 3 pusl.)

tima neranda gero žodžio. Jie turi šnip charakterį, ieško ko nors surasti ir paskui apskusti. Todėl jie lengvai kitus šmeižia. Savo nedoro gyvenimo ypatybes atranda kitame ir už tai kitus apkaltina. Tai mūsų laikų modernieji fariziejai, kurie ant kitų krauna nepakeliamas naštas, manydami, kad taip pasitarnauja dangaus karalystės įgyvendinimui žemėje, o patys dėl artimo meilės nė piršto nepakelia.

Mūsų laikų psichologai atradę, kad tokie žmonės nėra normalūs, kad jie neturi psichinės pusiausvyros, kad jie viduje jaučia lyg kas juos persekiotų. Panašiai mes galime išaiškinti Evangelijos visą daugybę velnio apsedimų, kurie savo apraškos nurodo įvairias anuomet nežinomas ligas. Kristus nesimė išskirti visų tų negalių, nors gydė visokias nepa-

gydomas ligas. Jis kaip religinis mokytojas pagal žydų religiją dualizmą visas negalias suvedė į tamsybių karalystę. Ginče su fariziejais dėl tiesos ir melo jis sakė, kad jų tėvas yra velnias (Jn. 8,44), nes juose jis matė piktuju jėgų apsirovimą.

Skelbdamas linksimą naujienai, skelbė savo Tėvo karalystę ir meilės religiją, išlaisvinančią žmogų iš nuodėmės vergijos. Bet ir krikščionybėje negalima išventi įtampos tarp kūno ir dvasios. Žmogaus butyje, kaip senovės filosofai sakydavo, telpa visos pasaulis. Žmogus yra tarsi mažasis pasaulis. Dualizmas, kuris pastebimas gamtoje, kuris pagal Kristaus mokymą yra taip pat antgamtiniam pasauliui, veikia ir žmogų vis tiek, ar jis turi tikėjimą, ar jis jo neturi.

Šv. Paulius skundžiasi dėl esančio sanariuose kito įstatymo, besipriešančio proto nuostatai ir darančio jį nuodėmės belaisviu (Rm. 7,23). Jis moko, kad kūno geismai yra priešingi dvasiai, o dvasios — kūnui (Gal. 5,17). Iš kūno darbu persvaros prieš dvasią seka ištvirkavimas, gašlumas, stabmeldybė, nesantaika, piktumai, pavydas (Gal. 5,21). Visa tai pabrėžia tamsybių karalystės viešpatavimą. Dvasia žmoguje visai būčiai duoda gyvybę ir vienybę. Mūsų gyvenimo uždavinys yra iš Dvasios pirmybės sudaryti žmogaus butyje sandorą ir vienybę.

V. Rm.

EUCH. KONGRESO MISIOLAS

Keturiasdešimt pirmo Tarpautinio Eucharistinio kongreso lietuvių sekcijos pakomisė lietuviams reikalams savo posėdyje kovo 17 sutarė kongreso laikotarpiui paruošti specialų misioluką. Pakomisė, kuriai vadovauja prel. Vytautas Balčiūnas, sutarė įjungti to alikotarpio kasdienes Misias į kas mė-

PAIEŠKOJIMAS

B. Kauševičius prašo atsiliepti ANNE BENTLEYE - KISIELIENE. Ji pati arba apie ją žinančiųjų praneškite: Mr. Mrs. Kauševičius 32 So. Quinsigamond Ave., Shrewsbury, Mass. 01545. Telefonas (415) 758-4066

nesį lietuvių kalba leidžiamą sek madienio misioluką. Tam reikalingi paruošti kiekvienai kongreso dienai (nuo 1976 m. rugpjūčio 1 iki rugpjūčio 8 d.) vortyviųjų mišių tekstus. Misios bus siejamos su Eucharistinio kongreso dienos tema. Pirmadienį, rugpjūčio 2 d. dienos tema yra "Eucharistija ir žmonijos alkis". Misios bus už alkstančius žmones. Antradienį prisirinama "Eucharistija ir laisvės bei teisybės troškimas". Misios bus už kenčiančius priespauda.

Tas pats misiolukas rugpjūčio mėnesį bus naudojamas visose Amerikos lietuvių parapijose. Tuo būdu net ir tie lietuvių, kurie neturės progos dalyvauti kongrese Philadelphiaje, galės jungtis savo maldose už Lietuvą su ten dalyvaujan-

čiais. Eucharistinis kongresas duos Amerikos lietuviams progą išleisti teistus eilės vortyviųjų mišių, kuriose maldžiamasi už kenčiančius ir mirstančius.

Lietuviškos misios Philadelphiaje vyks pačiam miestui trise lietuvių parapijose. Pakomisės posėdžiuose, be prel. Balčiūno, dalyvavo ir kiti du nariai — kun. Kazimieras Pugevičius ir kun. Kajetonas Sakalauskas bei lietuvių Kunigybės atstovai — kun. Viktoras Dabušis ir kun. Vytautas Pikturna.

ATLEISIĄ 70 MOKYTOJŲ

Apie 70 Chicago ir priemiesčių mokytojų gavo pranešimus, kad jie gali būti atleisti, mažėja mokyklose vaikų skaičius ir trūksta lėšų.

A. + A. Dr. VACLOVUI PAPROCKUI mirus, jo sesutei dr. KONSTANCIJAI ŠIMAITIENEI ir artimiesiems reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdimė.

Leokadija ir Mėčys Baliai ir visa šeima

A. + A. MARIJONAI ARASIMAVIČIENEI

Lietuvoje mirus, jos sūnui KOSTUI ARUI ir jo žmonai MARCELEI reiškiamė širdingiausią užuojautą.

E. ir V. Radžiai J. Karsas J. Balskus P. Nedas

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. - CA 5-7252 RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIŲ APARATŲ SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

BODY WORK

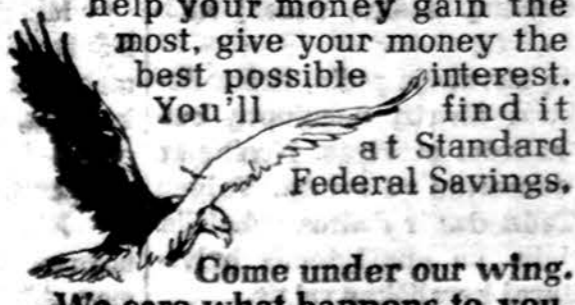

COLLISION EXPERTS J. STANEVICIUS Transmissions - Dažymas - Motoro - Karoserijos (Body) ir Sparnų darbas (Fender) Pilnas Patalymas GAS FOR LESS 2637 W. 47th St., tel. 523-1249 Chicago, Illinois 60632

Watch your money put on weight.

Your money is different than you. The more weight it puts on the better. The fatter it gets, the healthier it is. To help your money gain the most, give your money the best possible interest. You'll find it at Standard Federal Savings.

Come under our wing. We care what happens to you.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

Home Office: 4192 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632 phone: 847-4140 Downers Grove Office: 5100 Forest Avenue, Downers Grove, Illinois 60515 phone: 963-1140 Lombard Office: 1st Federal Savings of Lombard, 23 North Main, Lombard, Illinois 60148 phone: 627-1140

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

53 akrai tučios žemės prie ARCHER ir 135 gatvės, netoli Lemonto, plotumas 464 pėdos prie 135 gatvės ir 500 pėdų gilumas, pastatų nėra, tinka bet kokiam mačam ūkiui. Yra gasas, elektra ir telefonas, Galimybė pakelti į namą Marquette parke ar Brighton parke; \$5,500 už akra. Skambinkite savininkui 284-5701 nuo 9 val. ryto iki 7 vakaro, kaip tik lietuviškai.

Marquette Pke. Savininkas parduoda 5 didelių kamb. mū. bungalov. Gazu apšild. Garažas. 434-4062

TO SETTLE ESTATE

Executor: Nell cheap, Nr. 69 and Campbell. Large 6 rm. brk. bungalow. New gas hot water ht. Wide lot. Vacant. Call

PECH-SUSKI

2816 W. 55 St. - RE 7-2300

LEMONTE

4 butų mūro namas \$90,000.00 Sklypas 1/4 akro su medžiais - \$9,000.00. Namai \$18,000.00 iki \$150,000.00 Ūkis su namais \$4,500.00 už akra. 5 akrai miško, įmokėti \$5,000.00.

ABROMAITIS R. E. 1005 Porter Street Lemont, Ill. 60349 Telef. - 257-6675

BEVERLY SHORES, IND.

Former model home, 3 or 4 bedrooms. Large corner lot. Mortgage balance can be assumed. Only \$24,800.

DUBOIS REALTY - 219-872-6467

IR GYVENKIME ČIA

Arti 73 ir California, 20 metų pui kus 6 kamb. 2 aukštų mūras, 3 auto mūro garažas. Patrauklus gyvenat \$22,500. Savitovian profesionali ar kiekvienam žmogui galima gerai pirkti 2 aukštų mūro namą, lūkusis 6 kamb butas ir modernus biuznis. Namas atnaujas prieš 15 metų. Beveik prieš pat Marquette Pk. \$28,000. 2 butų puikus mūras ir 3 auto garažas. Marquette Pke. Art. mūro \$27,900. 9 kamb. kaip naujas linkime "ranch", 2 virtuvės, 3 vonios. Nauji carpetai. Art. Brighton Pko. Galite greit užimti \$26,500. 4 butų šikšnia grožio mūras, 4 auto mūro garažas. Patiks ir juma Marquette pke. \$66,000. Modernus 4 butų mūras, 2 auto mūro garažas. Atskiri nauji šildymai. Centras air conditioning. Art. Marie High. \$46,000. 3 butų modernus mūro namas su garažu. Atskiri šildymai. Rami graži gatvė Marquette Pke. \$36,600.

VALDIS REAL ESTATE 2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS Namų pirkimas - Pardavimas - Valdymas Drandimal - Income Tax Notariatas - Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS 4458 S. Kedzie Ave. - 778-2233

M. A. ŠIMKUS REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAL, GIMINIŲ, IŠKVIETIMAI, PILDOMI PILETYBES PRASYMAI ir kitoki blankai

10 butų mūras į vak. nuo Cicero Ave. Virš \$19,000 pajamų. Žemi mo kečiai. Puikus investavimas.

Gerai išlaikytas 4 puoš. butų mūr Geros pajamos Savininkas finansuoja Naujesnis mūr. bungalow, 4 kamb butas 1-me aukšte ir 2 kamb. viršuj Mūr. garažas į vak. nuo Kedzie.

ŠIMAITIS REALTY Insurance - Income Tax 2951 W. 63rd St. 436-7378

BUD'S REAL ESTATE PIRKSI - PARDOUSI - NUOMOSI (VAIROŠ DRAUDIMAI Maloniai jums patarnaus BALYS BUDRAITIS 4369 Archer Ave., 254-5551

Lemont, 135th & Archer Ave Tel. - 257-5961

REAL ESTATE

LONG BEACH, INDIANA Arti Michiana Shores. Ištiesiems metams gyventi erdvūs mūr. namas - 4 miegamieji, 2 1/2 vonios, židynys salione, šeimos kamb. Gazu apšild. 2 maš. garažas. Puikus papildinys.

Ir kiti namai Michiana Shores. CARLSON REAL ESTATE 3100 Lakeshore Drive, Michiana City, Ind. 46360 Tel. (219)-872-1432

Savininkas parduoda razal užsaky- mą statytą namą. Didelė modern. virtuvė, 3 miegamieji. Keramikos vonia. Pilnas rūsys. Gazu apšild. Arvl. 71 ir Kedzie, Kaina mažiau \$38,000. Jokių agentų. Skambint 925-6813

4 kamb. mūr. namukas prie 71 ir Kedzie. \$12,900. 5 kamb. (3 mieg.) 20 metų svan- rus mod. 59 ir 310th. 40 p. sklypas. 8 dr. gar. Virš \$30,000. 5 1/2 kamb. mūr. bung. 71 ir Rockwell. Gar. 19,500. 6 kamb. 2 vonios, 4 mūr. mūr. 71 ir Rockwell. Galimos pajamos. Gar. \$24,500. 5 kamb. 25 metų gera mūr. rezid. 72 ir Albany. Gar. Pasitlykt. 2 butai pas 4 kamb. 20 metų mūr. 71 ir Mozart. Gar. \$39,900. 5 kamb. 27 metų mūr. rezid. 74 ir Francisco. Gar. \$19,500. 21 butai 8 metų mūr. 97 už Cicero. \$25,500 pajamų. \$198,000.

LEONAS REAL ESTATE 2741 W. 69 st. 925-6015

SAVININKAS PARDUODA 10 KAMB. REZIDENCIJĄ 6 MIFG. Kitiškai užuolaidos. Pilnas rūsys. Karštu vand. anšild. Garažas, žemi mokesčiai. Gerai vietoje. apyl. 55-os ir Trv. Art. visko. Kaina nūmažinta skubiam pardavi- miui.

Skambinti 737-8916

MICHIANA SHORES, MICH. COUNTRY HOME

Nonaristat. gražus 4 miegamųjų (2 vonios) "ranch" namas ant 100x150 n. puikiai apšildinto sklypo. Gazu anšild. oro vėsinimas, kabinoti- nės virtuvė, viel. religijoms, židynas. Patal. lavinimas. Atvėrtas kiemas, rėtis. "Panellid" šilumos izoliac. Ba- ras su vandens "panellid" rūsus su 2 "showers" ir "powder room". Puikus mokesčiai. Art. pabūdimas. Berg. priedų. Tuoju galima užimti. \$57,500.

Krebitis į savininką tel. 312 - 847-1750 arba 312 - 436-2727 Savaitgaliais 616 - 469-2971.

ATDARAS APZIOREJIMUI SEKMAD nuo 1 iki 4 popiet 7326 SO. ALBANY AVE.

Valerij Marquette P-ko rajone - 7 1/2 kamb., 3 ar 4 miegamieji. Dide- lis mūro priestatas. Įrengtas rūsys. Centr. oro vėsinimas. 3 vonios. Val- gomasis kamb. Didelis atvėrtas ki- mas. 2 maš. garažas. Kaina mažiau \$35,000.00.

ROBLEN 8359 So. Pulaski - Tel. 582-4400

PROGOS - OPPORTUNITIES INVESTMENTS \$100,000 Minimum to \$10,000 Assistance in securing funds for any worthwhile business opportunity. For confidential interview call 372-4874

Tailor and Fur Shop On North Shore with fur storage. Must be seen to appreciate. Call Owner 251-0162

TAILOR AND FUR SHOP ON NORTH SHORE Cold fur storage. Price open. Call - 251-0162

MISCELLANEOUS SEWER TROUBLES? A. J's Sewer Service Licensed & Bonded. 24-hour serv. Sewer cleaning, rodding & repair- ing. I do my own work. TEL. - 478-5395

Ivairių prekių patirkinimas ne- brangiai ir mūsų sandėliu. COSMOS PARCELS EXPRESS SIUNTINIAI - LIETUVŲ

3333 S. Halsted St., Chicago Ill. 60608 2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 Tel. WA 5-2737, 254-4320 V. Valčiūnas

HELP WANTED - VYRAI

GERA PROGA JAUNAM SPAUSTOVININKUI

Jaunas spaustuvininkas, kuris tu- ri patyrimo spaustuvės darbuose ir norėtų toliau lavintis, gali gauti ofseto srityje darbo geromis sąly- gomis. Kandidatas turi turėti gerą liudijimą. Prašomė rašyti: Lith. Cath. Press, 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629. Prašoma paži- mėti patyrimą ir t. t.

Exper. Die Cast Operator Immed. opening for nite shift only. Hrs. 4:00 P.M. to 2:30 A.M. IMPERIAL EASTMAN CORP. 6300 W. Howard, Niles, Ill. TEL. - 987-6300 An Equal opportunity employer

DEPENDABLE WOMAN NEEDED Gen'l house work 3 to 5 days per wk. Permanent. For Dr. Family. Near North Chicago. Good salary for right person. References, Eng- lish necessary. 337-6171

MAINTENANCE MECHANIC Maintenance mechanic for electric components automotive machinery. To operate small tool room machinery. Excellent pay and good benefits. Call Mr. Kohn - 256-5089 CHEROKEE-ALCOYS, INC. 1730 N. Kimball, Chicago, Ill. An equal opportunity employer

ISNUOMOJAMA - FOR RENT FURNISHED BASEMENT APARTMENT Middle aged woman or couple. Willing to accept part payment in service. References required. Tel. - WE 5-3854

ISNUOM. kambarys virš 2-me aukšte su atskiru įėjimu ir patogumais. 4401 S. Talman Ave. 523-0944

ISNUOM. miegamasis kamb. bešilumpe- te. Marquette Pk. Galima pasiga- minti maistr. 778-4579

ISNUOM. 7 kambarių butas Marquette Parke PR 6-7073

DRAMESIO! SIUNTINIAI LIETUVŲ ir kitus kraštus

NEDZENSKAS, 4085 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, tel. 927-3880

PUSMĖČIUI \$71.00 Chicagoje \$52.00 Ciceroje (10/20/5/UM) Pensilvanijos auto apdrauda Amžius 62 iki 80 m.

J. BACEVICIUS - 778-2233 Turta Chicago miesto leidim. Dirba ir užmiestyje. Dirba greitai. ELEKTROS ĮVEDIMAI - PATAISYMAI garantuoti ir apšildinti. KIAULIŲJUS PUPPONS 438 S. Washenaw Ave. 327-3539

STATOME NAUJUS NAMUS - ir - atliekame įvairius patalynas

PETRAUSKAS & COMPANY GENERAL CONTRACTORS Skambinti po 6-00 val vak. TEL. - 847-7664

PLUMBING Vonių, virtuvės stikų ir vandens šil- dytvių specialistas. Virtuvės ir vo- nios kabinetai. Keramikos ir kt. plyteles. Glass blocks. Sinkas vamzdžiai išvalomi elektra. Kreip- tis po 6 val. vak. SERAPINAS - 778-0208

A. VILIMAS MOVING Apdraustas perkabstymas Ivairių statumų 823 WEST 34th PLACE Tel. - Frontier 6-1832

Laikrodininkas A. SERKSNYS Taisau laikrodžius, auksu ir gintaru išdirbinčius. Darau gintarinius žiedus. 3362 S. Halsted 523-2044

MARQUETTE PHOTO SUPPLY REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGJAMAMS Daug sutapysite pirkdami čia įvairių firmų foto aparatus bei jų reikmenis. Pasinaudokite pa- togiu planu atidedant pasirinkti reikmenis ypatingai progai. Pilnai išbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadi- ir ketvirtadi. vakarais iki 9 val. 3314 West 63rd Street Tel. PProspect 6-8998 Chicago, Illinois. 60629

WAGNER and SONS TYPEWRITERS, ADDING MACHINES AND CHECKWRITERS Nuošnia. Parduoda, Taiso Virš 60 metų patikimas jums patarnavimas. 5610 S. Pulaski Rd., Chicago Phone - 584411

DR. VACLOVUI PAPROCKUI AMŽINYBEN IŠKELIAVUS

DR. V. TAURAS

Ir tikrai Dienos mėnesiai ir metai eina ir praeina neįsami ne gyvenimo džiaugsmus, bet ir liūdesio gilius skausmus. Ir, štai, šių metų kovo 12 d. dr. Vaclovas Paprockas sukniubo savo namuose, ir jo tėvynės meilei plakanti širdis nuostoja plakusi, nutrūko jo gyvenimo siūlas, kurio jau niekas nesuriš, niekas nesugrąžins gyvybės.

Ar ne gyvenimo ironija, kai žmogus, kuris gebėjo nuo mirties kitus, o pats nesulaukė iš niekieno pagalbos.

Siuo kartu mes lietuviai netekome žymaus gydytojo chirurgo, didelio visuomenininko, gilaus ir tauraus lietuvių patrioto. Ir rodos, dar taip neseniai, pereitų metų pavasarį, Pasaulio Liet. Gydytojų sąjungos suvažiavimu metu jis buvo pilnas energijos, dalyvavo diskusijose, redagavo rezoliucijas ir svarstė įvairias problemas. O suvažiavimo pabaigusių vakarone jis savo humoro kalba džiugino ir linksmo savo kolegas. Šiandien jo jau neturim savo tarpe.

Mokslų pakopomis

A. a. Vaclovas Paprockas gimė 1905 m. IX.29 Zablatiškių kaime, Zarasų apskrityje. Didžiojo karo metu pradžiūs mokslą pradėjo Maskvoje, kur baigė gimnazijos dvi klases. Grįžęs Lietuvon baigė Zarasų progimnaziją 1921 m. Nuo 1921 m. iki 1925 m. tarnavo valdiškose įstaigose ir mokytojų pradžios mokyklų Zarasuose. 1925—1927 m. baigė Zarasų mokytojų kursus, o 1927—1929 metų laikotarpį lankė ir baigė Šimano Daukanto mokytojų seminariją Kaune.

1929 m. įstojo į Kauno universiteto Medicinos fakultetą, kurį baigė 1934 m. 1935 m. jis buvo išrinktas anatomijos katedros asistentu. 1936.VI.3d. išlaikė valstybinius egzaminus ir įgijo gydytojo diplomą. Kaip gabus gydytojas, jis buvo pakviestas į V.D. univ. chirurginę kliniką, kaip asistentas prie prof. Kuzmos. Tose paruošė jis šiuo laikotarpiu pasitraukimo Vokietijon — iki 1944 metų. Būdamas chirurgijos asistentas kartu su buvo ir Raudochojo Kryžiaus sanatorijos ir Valkų ligoninės konsultantas. Dirbdamas chirurgijoje, jis parašė 7 mokslinius straipsnius, kurie buvo publikuoti Medicinos žurnale.

Profesinė veikla išsvijoje

Karo pasekoje 1944 m. su žmona Birute ir dukrele Kristina atsidūrė Vokietijoje. Buvo paskirtas dirbti į Voeklabrucko apskrities ligoninę kaip vyr. gydytojas chirurgas.

1947.IV.15d. pasiekė Amerikos krantus. Nuo 1948 m. iki 1951 m. dirbo kaip gydytojas — rezidentas Bayview ligoninėje, Mastic Beach, L.I.N.Y. Valstybinius gydytojo egzaminus išlaikė 1957.II.2 d. ir gavo teises verstis gydytojo praktika New Yorko valstijoje. Gydytojo kabinetą atidarė Brooklyne, kur priklausė prie Bushwick, Lutheran ir Linden ligoninių. Jis buvo vienas pirmųjų lietuvių gydytojų, įgijusių gydytojo praktikos teises. Lietuviams dar neišmokusiems anglų kalbos, tai buvo tikras išganymas ir paguoda. Dėl medicinisko ir chirurginio gero išsilavinimo jis įgijo populiarumą ne tik pas savo tautiečius, bet ir pas amerikiečius. Visi pagarbiai minėjo jo vardą, pabrėžiant nuosirdumą ir nuopelnus gydyme.

Gydytojas visuomenininkas

A. a. Vaclovas, jau būdamas studentas, skaitė paskaitas iš sveikatos populiarizacijos srities Lietuvos kaime. Būdamas gydytojas, jis nekarta buvo šaulių sąjungos pirmosios pagalbos kursų vedėjas ir lektorius. Už tai jis buvo apdovanotas šaulių sąjungos medaliu. Nėgana to, jis buvo ir Darbo rūmų pirmosios pagalbos kur-

su vedėjas ir dėstytojas.

Velionis ir Amerikoje neužsidarė savo profesiniame darbe ir jį nepaskandino šio krašto materializmo banga. Jis, būdamas ištikimas Hipokrato priesaikai, nuosirdžiai rūpinosi savo pacientų sveikata, bet jis niekad nepamiršo lietuviškų organizacijų, lankė jų susirinkimus ir parengimus. Jis buvo pilna to žodžio prasme įsijungęs į lietuvių tautinį judėjimą. Jis rėmė įvairius lietuviškus užmojus ne tik moraliai, bet ir materialiai. Jis buvo uolus Balfo darbuotojas, o savo laiku ir pirmūninkas. Jis rėmė Lietuvos Nepriklausomybės fondą, Vilties draugiją, lietuvių fondą ir kitas lietuviškas organizacijas. Jis buvo sudaręs daug sutarčių atvykimui į Ameriką mūsų tautiečiams. Jiem atvykus rūpinosi jų įsikūrimu.

Su viltimi jis žvelgė į paliktos

A. a. dr. Vaclovas Paprockas

tėvynės ateitį, imdamas pavyzdį iš gydytojų pirmakūnių iš Aušros ir Varpo laikų.

Kartais jis buvo gal ir per griežtas su išsvijus Lietuvos bendradarbiautojais, kuriems jis nerado kompromisų. Nebuvo jam svetima ir polemika. Savo mintis jis mėgdavo išreikšti ne tik žodžiu, bet ir raštu. Mėgo polemizuoti ir laiškais. Viename laiške (1971. X. 4) jis man rašė kad "kovoje už Lietuvos laisvę su dabartinio okupantu ir su jo kolaborantais, aš pasirinkau atvirą kelią, ir kiekviena tuo klausimu pasiekta mintis gali būti viešai skelbiama". Jis siejoji dėl lietuvių tarpusavių ginčų, anot jo, "kurieems per daug skiriama energijos ir mažai atleka laiko pagrindinei kovai su priešu". Rašė nemažai ir lietuviškon spaudon. Jis buvo bendradarbis Liet. Gydytojų, Medicinos, Dirvos, Darbininko ir kitų. Jis parašė išsamų straipsnį apie dr. Pabrėža, kaip išsimokslinusių liaudies gydytoja.

Veikla Lietuvių Gydytojų sąjungoje

Velionis ir čia yra išvargęs gilia vaga. 1961.VI.24-25 d. buvo nutarta treji Amer. Liet. Gydy-

sąjungos suvažiavime suruošti New Yorke. Buvo sudaryta suvažiavimo Rengimo komitetas, kuriam vadovavo dr. Paprockas. Tuo laiku man esant sąjungos sekretorium, teko įsikiškinti, su koku kruopštumu ir pedantiškumu jis svarstė iki smulkmenų suvažiavimo eiga ir programą. Ir iš tiesų jis parodė savo organizacinius gabumus — suvažiavimas puikiai pavyko.

1969.X.4 d. Pas. Liet. Gydytojų sąjungos suvažiavime dr. Paprockas buvo išrinktas tos sąjungos pirmūninku. Jis, atitovaudamas lietuviams gydytojams, dalyvavo įvairiuose parengimuose bei šventėse, kur jis sveikindamas ypatingai akcentavo lietuviškes puoselėjimo reikalingumą ir kovos už Lietuvos laisvę būtinumą.

Astronautams vykstant į mėnulį, jis pasiuntė sveikinimą visų lietuvių gydytojų vardu, kuri pridedamas ir miniatiūrinę statulėlę, papuoštą gintarais ir su Lietuvos žemės žiupsniu, pabrėžiant, kad ši žemė yra iš Lietuvos, kuri šiandien daugelį to krašto žmonių nėra pasiekiamą, kaip ir mėnulis. Šiuo kartu astronautai pasiekė mėnulį ir sugrįžę pasiuntė padėkos laišką su savo parašais. Šis laiškas su statulėle nuotrauka buvo pasiųstas į Liet. Kultūros muziejų saugojimui.

Velionis iniciatyva buvo atspaudinta ir išplatinta 400.000 spalvotų pašto ženklų su surašintos lietuviškos atvaizdu, simbolizuojančiu pavergtą Lietuvą.

Brazinskams patekus į Turkijos kalėjimą, velionis Pas. Liet. Gydytojų sąjungos vardu pasiuntė prašymą dėl jų pasigalėjimo ir išleidimo iš kalėjimo. Norint parodyti Turkijai lietuvių išsvijų geres norus, ten siaučiant choleros epidemijai, dr. Paprocko iniciatyva buvo pasiūsta Chloromycetino, antibiotinių vaistų 1800 butelių (vials).

Veikla korporacijoje "Fraternitas Lithuanica"

Vaclovas, būdamas studentas, 1931 metais įstojo į Korpl' "Fraternitas Lithuanica", kur jis iš pirmųjų dienų jau siekė korporacijos tikslų, dalyvavo visuomeniniame gyvenime, skaitė populiarizacijos sveikatingumo paskaitas Lietuvos kaime. Būdamas gydytoju jis tobulinosi medicinoje ir chirurgijoje, norėdamas tapti naudingiu savajam kraštui. Deja, pasirašius profesoriškai, teko apsisakyti gimtajai kraščiui. Atsiradus sveiur, jis brangiai korporacijos siekius, jos ideologiją, todėl New Yorke jis buvo iniciatorius Korpl' "Fraternitas Lithuanica" skyriaus atkūrimo. Buvo nuolatinis to skyriaus valdybos narys. Jis iniciatyva F.L. Korp. skyrius paskelbė konkursą parašyti eilėraščių Sibiro tremtiniams pagerbti. Konkurso buvo paskirta 500 dolerių suma, kurią jury komisija paskyrė poetei Birutei Pūkelevičiutei už eilėraščių "Paskutinis Birželis". Tokia suma buvo skirta konkursui sukurti tam eilėraščiui gaidas. Konkurso laimėtoju

buvo pripažintas muzikas Bronius Budriūnas.

Velionis buvo aktyvus korporacijos narys, siejojosi korporacijos veikla, ragino visus siekti korporacijos kilnių idealų.

Taip! Dr. Paprockas mirė tikrai nesužengęs atlikti visų savo užsibrėžtų tikslų. Jis nesuskubo parašyti savo atsiminimų iš V.D. universiteto chirurginės klinikos veiklos Lietuvos medicinos istorijai, redaguojamai prof. J. Puzino.

Nėgana to, jis pradėjo rinkti istorinė medžiagą apie nukankintus lietuviams gydytojus — dr. J. Žemgali, dr. S. Mačiulį ir dr. A. Gudonį ir išleisti monografiją anglų kalba. Deja, ši užsimojimą neteko jam įvykdyti dėl jo netikėtos mirties.

Tačiau jo mediciniško ir visuomeninio darbo giliai įmintos pėdos gal dar negreit bus užpustytos laiko smėlio. Mirus dr. L. Plechavičiui, velionis rašydamas jo nekrologą citavo iš Iova knygos žodžius: "Kai miršta išmintingas žmogus, tai kas gi gali jį pavaduoti?" Tai gi šie žodžiai tinka ir velioniui. Jo pasitraukimas iš gyvenimo paliko didelę visuomeninio darbo spragą, kuri gal ir negreitai bus užpildyta jaunosios kartos gydytoju.

Velionis kūnas buvo pašarvotas Haven Hill šermentinėje. S. m. kovo 15 d. vakare buvo paskirta atšveikinimo valanda, kuriai vadovavo ir žodį tarė Vytautas Abraitis. Turiningą atšveikinimo

kalbą pasakė gen. konsulas Anicetas Simutis. Gydytoju Korpl' Fraternitas Lituanica vardu atšveikino gyd. plk. Vladas Ingelevičius, Lietuvos gydytojų s-gos — dr. Jankauskas, Lietuvių Bendrojo menės — Č. Jonušas ir paskutinį žodį tarė kun. Vyt. Pikturpa. Susirinko didelė minia žmonių, kurie ne visi tilpo šermentinėje. Kovo 16 d. daug giminių, draugų ir jam dėkingų pacientų su koku šimtu automobilių palydėjo jo paskutinę kelionę į Cypress Garden kapines.

Taip baigė savo žemišką kelionę gydytojas, kuris stengėsi sekti dr. Basanavičiaus, dr. Kudirkos ir kitų pirmakūnių pėdomis. Mylėdamas savo gimtąjį kraštą, tvirtai tikėjo, kad kada nors nušvis jam laisvės rytas ir visiems bus galimybė ten sugrįžti. Deja, žiaurus likimas ne taip lėmė. Ji prigludė svetima, nors svetinga, Amerikos žemė.

Velionio kilnūs siekiai, jo atlikti darbai, jo patriotizmas ir tėvynės meilė tebinie mūsų jautosioms kartoms kelrodis.

MOKYKLŲ STATISTIKA

1945 m. JAV-se buvo 10,912 kat. mokyklų su 2,590,660 moksleivių. 1965 metais tas skaičius padidėjo 31%, bet dabartinių metų mokyklų skaičius vėl sumažėjęs 24%, o mokinių skaičius sumažėjęs 35% ir jų dabar yra 2,59,788.

PADĖKA

MUZ. BRONIS JONUŠAS

Mūsų brangus vyras, tėvas ir senelis mirė 1976 m. vasario 12 d. Palaidotas vasario 14 d. Evergreen Memorial Park kapinėse, Omahoje, Nebraskaje.

Dėkoju už religinius patarnavimus Sv. Antano parapijos klebonui kun. Petriui Zarkauskui: už šv. Mišias atnaušatus laidotuvių metu, rožančių koplyčioje ir turiningą pamokslą bažnyčioje bei maldas kapinėse. Taip pat kun. dek. Juozui Tautkui, sekančią dieną bažnyčioje nepriklausomybės šventės pamaldų metu paminėjusiam velionio nuveiktus darbus ir priminusiams, kad jis buvo nenulstantis kovotojas kultūrinėmis priemonėmis dėl Lietuvos laisvės.

Dėkoju chorui Rambynai už gražiai sugiedotas giesmes bažnyčioje ir kapinėse. Aigijai Ročevičiui už velionio kūrinį perdavimą iš plokštelės. Taip pat muz. Zenonui Jonušui už nuosirdžią pagalbą — dirigavimą. Teresei Prismanaitėi-Bartlett už akompanavimą. Dėkoju visiems giminėms, draugams ir pažistamiems dalyvavusiems laidotuviuose, o organizacijų atstovams pasakiusiems atšveikinimo kalbas. Albinui Reškevičiui, LB Omahos apylinkės pirmūninkui, kalbėjusiam apylinkės vardu ir perdavusiam atšveikinimą nuo PLB pirmūninko Broniaus Nainio iš Chicago. Jonui Šarkai — skautų vardu, Algimantui Totilui — choro Rambynai vardu. Pranui Totilui — ramovėnų vardu. Visiems choristams ir ramovėnamsėjusiems garbės sargyba prie karsto ir nešiusiems karstą į paskutinę poilsio vietą. Užprašiusiems šv. Mišias už velionio sielą, prisitūsiems gėles, pareiškiusiems nuosirdžias užuojautas man ir šeimai: žodžiu, laiškais ir spaudoje — visiems, nuosirdžiai dėkoju.

EMILIA JONUSIENE IR SEIMA

DVEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

JONAS ŽURAS ZURAUŠKAS

Giliume skausme ir ilgesyje prabėgo dveji sunkūs ir liūdni metai be mylimo Jonelio. Jo brangų atminimą minint dviejų metų mirties sukakties proga už jo sielą bus atnaušijamos šv. Mišios kovo 23 ir 1 balandžio Lietuvoje, gimtajame Radvilišky, Vilniuje šv. Mykolo, Kaune Ark. Bazilikoje, Italijoje — Romoje.

Nuosirdžiai prašau giminių, draugų bei prietelių šia proga prisiminti ir kartu tomis dienomis pasimelsti už Jonelio sielą. Liūdnint mirusiojo žmona Alina, sesuo Bronė, broliai ir giminės Lietuvoje.

Chicago Metropolitinės srities sanitarinio distrikto tarnautojas E. Harman, 28 m., nutroško nuo dujų Calumet mieste, nusileidęs taisyti požeminę kanalizaciją. Jį bandęs gelbėti J. Wadiak, 56 m., taip pat tunely buvo nualpes.

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radijo Valanda jau 35 m. tarnauja New Jersey New York ir Connecticut lietuviams! Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. popiet. iš W. V.D. Station New York (1236 kil., AM 9-97.5 meg FM)

Direkt — Dr. Jankūnas J. Stukas
1487 Force Drive
Mountainside, N. J. 07092
Tel. 232-5565 (code 301)

MARIJA NOREIKIENE
VYTAUTAS ŽURAUŠKAS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
Labi pagėdintujamos geros raišės prekės Maistas iš Europos sandėliu.
2008 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TEL. — WA 5-2787

Kviečiame taip pat klausytis — Lietuvos kultūrinį valandų anglų kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties (New Jersey WSOU, 49.8 meg. FM) Pirmaadienį 7.30-8.30 v. vak. (Vadovauja prof. J. Stukas)

A. + A.
MARIJONAI ARASIMAVIČIENAI
Lietuvoje mirus, jos sūnui KOSTUI ARUI ir jo žmonai MARCELEI reiškiamo širdingiausią užuojautą.
Džukų Draugija

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TEVAS IR SŪNUS
TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS
2533 West 71st St. Tel. GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-9
AIRŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktoriat
MAZEIKA & EVANS
6848 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MARIJONAI VIZITA
Kryželis 7-3000 Kryželis 7-3001

E U D E I K S
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS
4330 - 34 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605 - 07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741 - 2

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorijų Asociacijos Nariai
ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
STEPONAS G. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6872
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
POVILAS J. RIDIKAS
3254 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1133-39
VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmple 3-1003

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Pres.
2555 West 47th Street Tel. LA 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING SPACE

VESTAD 10 v. r. iki 15 v. d. — Trečiad uždarų	7%	6 1/2%	5%
AMTRAD ir PENTRAD — 15 v. r. iki 15 v. r. v. PIRMAID ir KETVIRTAID. — 15 v. r. iki 15 v. r.	Mokamas už 6 m. sertifikatus. Minimalus \$1,000	Mokamas už 1 m. sertifikatus. Minimalus \$1,000	Investavimo Mokamas už apskaites.

PENIGAI INESTI UŽ 15 D. PELNO NUOŠIMCIUS NUO 1 D. Dividendi mokami kas 3 mėnesiai.

APLINK MUS

× Rytoj, kovo 28 d., 3 val. po pietų Jaunimo centro didžiojoje salėje vyks "Draugo" premijuoto romano premijos įteikimo iškilmės ir Clevelando Vyrų okteto koncertas. Koncertui vadovauja muz. Rytas Babickas. Programą praves juro komisijos pirm. rašyt. D. Brazytė - Bindokienė. Lietuviška rašija besidominti lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti ir pagerbti laureatą Juozą Kralikauską, mecenatą Zigmą Umbražiną ir išgirsti puikios Vyrų okteto dainų programas.

× Akademinių skautų sąjūdžio naujai išrinktosios vadovės pareigų perėmimas iš savo kadenciją baigusios vadovės įvyks kovo 28 d., sekmadienį, 1 val. po p. Jaunimo centro kavinėje. Kviečiami dalyvauti ASS nariai, skautininkai, bičiuliai. Atskirai kvietimai nebus siunčiami.

× Westchester St. Joseph aukšt. mokyklos salėje, Mayfair ave. į šiaurę nuo Cermak Rd., balandžio 4 d. bus tautų pasirodymas, kuriame lietuviška meninė dalį atliks Korp! Neo-Lituanis tautinių šokių grupė, vadovaujama Nijolės Pupienės. Tikimasi ir lietuvių apsilankymo iš įvairių apylinkių.

× Vytantas Kaveckas, Victor's Hairstyling grožio salono savininkas, yra paguldytas Šv. Kryžiaus ligoninėje, 504 kambaria.

× "Pasaulio Lietuvis" naujas numeris išėjo iš spaudos. Numeris skirtas Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresui aprašyti. Numeryje apstu išpildyti, yra kongreso nutarimai ir gaušiu studentų ir Pietų Amerikos lietuvių vaizduojančių nuotraukų.

× Juozas Žvynys, patyręs Income Tax pildytojas, greitai ir tvarkingai užpildys jūsų Federal ir State Income Tax. Kreiptis visomis dienomis neišskiriant ir sekmadienį nuo 8 val. ryto iki vėlaus vakaro. 7259 S. Francisco Ave. Tel. PR. 6-1349 (pr.)

× Trys operos — Kačinskis "Juodas laivas", Gaidelio "Gintaro šaly" ir Marijošius "Priešai" yra statomos geg. 8, 9, 15 ir 16 dienomis Chicagoje. Spektaklių bilietai jau gaunami Vaznelių prekyboje, 2501 W. 71 St. Krautuvė atidaryta kiekvieną dieną nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak.; o pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 8 val. vak. Chicago Lietuvių Opera kviečia visus įsigyti bilietus iš anksto ir dalyvauti spektakliuose. (pr.)

× Papildinti skridimai į Europą "chartered" lėktuvais. Chicago — Frankfurtas nuo \$355.00; Chicago — Londonas nuo \$315.00 ir Chicago — Parizius nuo \$373.00. Platesnes informacijas gausite American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Skambinkite 238-9787. (sk.)

× Ciurlionio darbų skaidrės, kurios buvo rodytos Museum of Contemporary Art, Chicagoje, per Ciurlionio minėjimą, dabar yra dauginamos didesniu skaičiumi. Tie, kurie domisi, prašom kreiptis 6721 S. Rockwell, Chicago, Ill.

× Mokytojų studijų savaitėje, kuri bus rugp. 8-15 d. Dainavoje, Pranas Razminas, Chicagos Marquette Parko liuanistinės mokyklos vedėjas, skaitys paskaitą "Lituanistinės mokyklos mokytojas šiandien ir rytoj".

× "Intercom", Šv. Kryžiaus ligoninės biuletinis, leidžiamas anglų kalba, kovo 25 d. laidoje šiltais žodžiais priminė skaitytojams "Draugo" dienraščio ruošiamą lietuvių senosios išėjimo parodą, kuri įvyksta balandžio 2-4 dienomis Jaunimo centre, Chicagoje. Šia proga biuletinio redakcija išreiškė nuosirdžius linkėjimus "Draugui", kuris šiemet taip pat mini savo garbingą sukaktį.

× JAV LB tarybos rinkimais susidomėjęs yra didelis ne tik Chicago lietuvių tarpe, bet ir kitose LB Vidurio Vakarų apygardos vietovėse. Liet. Bendr. tarybą kandidatuoja darbštūs visuomenininkai Zigmąs Grybinas iš East St. Louis, Ill., kun. Petras Patlaba iš Hot Springs, Ark., Albinas Raškevičius iš Omaha, Nebr. LB tarybos rinkimai bus balandžio 24-25 dienomis.

× Lietuvių Prekybos rūmai liepos 1 d. dalyvaus tarptautinėje parodoje Navy Pier patalpose Chicagoje. Steigiamasis lietuvių paviljono komitetas, kuris bus papildytas iš dalyvaujančių organizacijų atstovų, šaukiamas kovo 29 d., pirmadienį 8 v. v. Bell Real Estate patalpose, 6455 So. Kedzie Avenue.

× Teodoras Blinstrubas, inž. J. Jurekūnas ir kiti Tautinės sąjungos veikėjai išvyko į Clevelandą "Vilties" draugijos susirinkime aptarti įvairius reikalus, ypač "Dirvos" savaitraščio naujos spaustuvės statybą.

× Marijonų bendradarbiai rengiasi savo metiniam seimui, kuris įvyks balandžio 4 d. viešnuolyno patalpose (6336 So. Kilbourn). Šv. Mišios tėvų marijonų koplyčioje bus 11 val., o 12 val. bus svetainėje pietūs ir apie 1:30 val. seimo sesijos pradžia. Skyrių pirmininkės ir valdybos uoliai darbuojasi, kad seimas praėtų sėkmingai. Ypač gražiai darbuojasi P. Dubinskienė, F. Dvilaitienė, A. Skrebutienė, M. Paukštienė, M. Janavičienė. (pr.)

× RASOMOSIOS maš. lietuvišku raidymu, visom kalbom. GAIDOM, visuose modeliuose gaunamos CHICAGOJE: Draugas — 4545 W. 63rd St. ir vakarais pas A. Daugirdą tel. 476-7399 arba tiesiai iš SPARTA savininko J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731 (sk.)

STASE'S FASHIONS — naujai atidaryta kūdikių ir vaikų rūbų krautuvė, 6237 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. Telefonas 436-4184. Savininkė Stasė Bacevičienė. Atid. kasdien nuo 9:30 v. ryto iki 5:30 v. vak. Pirmad. ir ketv. nuo 9:30 v. r. iki 9 v. vakaro.

× Bronius Juodelis, penktosios Lietuvių Tautinių šokių šventės pirmininkas, dalyvavo metiniame LB Lemonto apylinkės susirinkime ir papasakojo apie šventės parengiamuosius darbus. Iš Lemonto apylinkės šventėje dalyvaus 3 šokėjų grupės. Šventės komitete pirm. Br. Juodeliui talkina daugelis LB Lemonto apylinkės narių: Julija Cijūnėlienė, J. Jakaitienė, R. Sarauskienė, J. Ardys, V. Kamantaitis, V. Kleiza, dr. R. Povilaitis, dr. A. Rezma ir kiti.

× Pranas Visockis, Madison, Wis., atsiuntė "Draugui" nuosirdžius sveikinimus, padėkojo už kas dieną teikiamas naudingas žinias, atnaujino prenumeratą ir pridėjo 24 dolerių auką. Pr. Visockis skelbiamas dienraščio Garbės prenumeratorium. Už viską nuosirdžiai dėkojame.

× Lietuvių Gailestingųjų seserų s-gos narių visuotinis narių susirinkimas šaukiamas kovo 31 d., trečiadienį, 7 v. v. Lietuvių Tautiniuose namuose. Valdyba kviečia nares atsilankyti.

× "Nerija", Clarendon studentų ateitininkų dainos grupė, atvyksta balandžio 24 d. ir atliks programą Cicero ateitininkų pavasario vakare. Grupėi vadovauja muzikos studentė Rita Čyvaitė.

× "Šokime" — naujausioji ir kitos lietuviškos ir ne lietuviškos plokštelės. Radijai, TV, vėsintuvai. Gradinskas, 2512 W. 47 St., FR 6-1998. Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-8. Sekm. ir treč. užd. (sk.)

× Dariaus Girėno liuanistinės mokykla š. m. balandžio mėn. 10 d., 5 val. p. p. Jaunimo centro didžiojoje salėje ruošia mūsų žymiausio pianisto A. Kuprevičiaus koncertą. (pr.)

× Į Grandinėlių koncertą užsilikę bilietai (jeigu tokių bus) bus pardavinėjami dar ir prie įėjimo. Kasa bus atidaryta 6 v. vakaro. Koncerto pradžia 7:30 v. v. punktualiai. Prašome ne vėluoti. (pr.)

× Susitikimas su prof. Algirdu Julium Greimiu įvyks bal. 2 d., penktad., 8:30 val. v. Jaunimo centro kavinėje. Prof. Greimas ką tik užbaigė paskaitų ciklą Pietų Amerikoje ir kalbės aktualiom temom. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Ruošia Santara - Šviesa. (pr.)

× "TRETIEJI VAINIKAI", lietuvių poezija išėjimoje, išėjo iš spaudos. Dalyvauja 51 autorius, gražiai išleista, kaina \$6.00. Užsakyti: DIALOGAS, 4304 West 55th Str., Chicago, Ill. 60632. (sk.)

× Weiss Travel Bureau, Inc. 4837 W. Irving Park Rd., Chicago, Ill. 60641 yra visada pasiropšęs suteikti reikiamas informacijas ruošiantis kelionei Amerikoje ar užsienyje. Teirautis apie papigintas grupines skraidas ir nuolaidas, kurias galima pritaikinti skrendant iš miesto į miestą ar į užsienį. Naujausias informacijas gausite pas R. Raslavičienę tel. (312) 545-6466. (sk.)

× NAMAMS PIRKTI PASKOLO duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemais nuosimėjais. Mutual Federal Savings 2212 West Cermak Road. Telefonas VI 7-7747 (sk.)

Lietuvių Katalikių Moterų sąjungos Chicago apskrities susirinkimo dalyvės su valdyba. Susirinkimas įvyko kovo 21 d. Šv. Antano parapijos salėje, Cicero. Nuotr. J. Kuprio

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

PIANISTO ANDRIAUS KUPREVIČIAUS BELAUKJANT

Dariaus ir Girėno liuanistinės mokyklos tėvų komitetas balandžio 10 d. Jaunimo centre rengia neeilinį fortepiono reitalių koncertą.

Pianistas Andrius Kuprevičius yra mūsų pianistų pažiba. Apkeliavęs su gastrolėmis Europos, Pietų ir Šiaurės Amerikos kontinentus, muzikos kritiku visur buvo labai aukštai įvertintas. Clevelando valst. universiteto pianino skyriaus vedėjas.

Pereitais metais iš daugelio mūsų pianistų jis buvo išrinktas ir pakviestas pristatyti M. K. Ciurlionį amerikiečių visuomenėi Ciurlionio šimtmečio sukakties minėjime Museum of Contemporary Art Chicagoje. A. Kuprevičius tą vakarą pravedė pasigėrėtinai. Ne tik puikiai Ciurlionio muzikos interpretacija, bet ir patraukliu jo muzikos apibūdinimu ir kultūringa laikyvena jis žavėjo publiką.

Jaunimo centrai dar pirmuosius žingsnius žengiant, įsigijus naują Steinway fortepioną, ne kas kitas, o tik A. Kuprevičius buvo pakviestas pirmajam šio koncertinio fortepiono reitaliui atidarymui.

Andrius Kuprevičius, augindamas dvi jaunametes dukreles, Clevelando liuanistinės mokyklos auklėtinės, supranta liuanistinių mokyklų sunkią padėtį ir

× Lietuvių sodyboje, Chicagoje, pažmoniai su įvairia programa ruošiami sekmadieniais, nuo 2 val. po pietų. Kviečiami dalyvauti visi, ypač pensininkai.

× Dėl sveikatos dr. Romualdo Povilaitis kabinetą bus uždarytas nuo kovo 25 d. iki bal. 12 d. Būtinu atveju prašoma kreiptis į dr. E. Podwiką tel. 582-5730. (sk.)

× Veronika Jonikienė, gyv. Brighton Parke, su dideliu nuosirdumu ateina į paramą lietuvių kultūrinuose, meniniuose ir tautiniuose reikaluose. Jos glodžia jaudina ir mūsų Opera. Ji, būdama jau eilė metų Operos mecenatė, ir šiemet jau įteikė 125 dol. auką Kačinskio, Gaidelio ir Marijošiaus lietuviškų operų pastatymui. Nuosirdžiai dėkojame. (pr.)

svarbą mūsų jaunimui. Dariaus ir Girėno liuanistinės mokyklos tėvų komiteto pakviestas, jis sutiko atvykti į Chicago ir be honoraro duoti koncertą mokyklos labui.

Koncertas rengiamas anksti — 5 val. p. p., kad jį lengviau galėtų pasiekti autobusais važiuojantieji ir taip pat tėvaj atsivesti vyresnius mokslėivius, kuriuos būtų labai naudinga supažindinti su geros muzikos koncertais. Pianistas yra paruošęs puikų rinkinį Mozarto, Beethoveno, Ravelio, Šopeno ir Ginastero kūrinių, kurie neabejotinai žavės atsilankiusius. Programai geriau sekti ir suprasti muziką A. Kučūnas yra parašęs programos kūrinių ir kompozitorių apybraižas, kurias galima gauti iš anksto Dariaus ir Girėno mokykloje pas tėvų komiteto narius šeštadieniais 9-1 val. Jaunimo centre.

K. Leonaitienė

DĖMESIO ABITURIENTAMS

Ieškomi Chicagoje ir kitose vietovėse gyvenantieji lietuvių jaunuoliai-ės, kurie šiais metais baigia aukštesniąją mokyklą (High School).

Abiturientai patys, jų giminės bei kaimynai, kurie žino apie paieškamuosius, prašomi neatidėliojant pranešti jaunuolio-ės vardą, pavardę ir gyvenamąją vietą abiturientų motinų komiteto pirmininkei p-lai Reginei Andrijauskienėi, 6243 So. Wipple Ave., Chicago, Ill. 60629.

R. Andrijauskienė suteiks daugiau informacijų iš rengiamo tradicinio abiturientų pristatymo ir susipažinimo balia, kuris įvyks gegužės 8 d. Sheraton In restorane, 9333 So. Cicero Ave., Laiko nedaug, prašom paskubėti. Balų rengia Lietuvių Moterų federacijos Chicago klubas.

MOTERŲ SĄJUNGOS VEIKLA

ALRK Moterų sąjungos Chicago apskrities susirinkimas įvyko kovo 21 d. Cicero parapijos salėje antros kuopos glodboje. Susirinkimą pradėjo malbą jaudina ir mūsų Opera. Ji, būdama jau eilė metų Operos mecenatė, ir šiemet jau įteikė 125 dol. auką Kačinskio, Gaidelio ir Marijošiaus lietuviškų operų pastatymui. Nuosirdžiai dėkojame. (pr.)

ALRK federacijos pirm. dr. J. Meškauskui. Jis, sveikindamas sąjungietės, kvietė dalyvauti Eucharistiniame kongrese, kuriame bus iškeltos pavergtos Lietuvos kančios. Visas kuopas prašė atsiųsti savo delegates ir federacijos sukaktuvinį seimą. Papasakojo, kaip jaunimas būdavo prie Šv. Vardo katedros ir skaitė iš "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" ištisai dieną ir naktį. Kartu su Saulium buvo jo brolis Jonas, kuris padarė keletą nuotraukų. Pirmininkė padėjo svečiams užsilankymą ir jų darbus.

Sekr. V. Šimkienė perskaitė ilgą gerai parašytą protokolą. Kuopų pirmininkės davė veiklos pranešimus. Iš jų matyti, kad kuopose veikia eina gerai. Garbingos lietuvių visuomenininkės, Lietuvos generalinės konsulės J. Daužvardienės pagerbime Moterų sąjungos Chicago apskrčiai atstovaus pirm. O. Paurazienė ir Gr. Meiluvienė.

Perinktą valdybą sudaro: pirm.: Ona Paurazienė, vice-pirm. Ag. Pračkailienė, sekr. V. Šimkienė, izd. Gr. Meiluvienė, izdo globėjos M. Paukštienė ir P. Zakaraitė.

Kitas susirinkimas numatytas spalio mėn. Pabaigoje sukalbėta malda už mirusias nares. Antros kuopos pirm. O. Goodienė pakvietė pasivaizinti jos narių paruoštais skanėstais. Gr. M.

CHICAGOS ŽINIOS

LĒKTUVE ŽUVO TRYS ŽMONĖS

Ketvirtadienį popiet Midway aerodrome, Chicagoje, sudėgė lėktuvas, kuriame žuvo trys žmonės, o ketvirtas pavojingai apdegė. Lėktuvas neįstengė pakilti iš aerodromo, atsidaužė į kontrolinį pastatą ir užsidegė. Lėktuvą Lockheed Jet Star tik neseniai buvo pardavę islamo išpažintųjų neigr organizacija. Pirkto viena Californijos bendrovė. Žuvo trys Californijos gyventojai: G. P. Eremea, J. R. Fugate ir Teresė C. Mahood. Iš lėktuvo griuvėsių gyvas buvo ištrauktas J. W. Goodspeed, 38 m. Jis iš Šv. Kryžiaus ligoninės helikopteriu nuskraidintas į Cook apskr. ligoninę, kur yra specialus apdegėlių gydymo centras.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— LB Grand Rapids apylinkės narių susirinkimas šaukiamas kovo 28 d., sekmadienį, 6 val. po pietų Šv. Petro-Povilo parapijos mokyklos bibliotekoje, II aukšte. (Jeit pro pietvakarių duris.)

— Emilija ir Stepas Lungiai — Detroito "Jūros Svyturiu kuopos" šauliai, gyvena Dearborn, Mich., buvo atvykę St. Petersburg Beach Fla., į svečius pas šaulę Veroniką Kulbokienę.

— Ričardas Račinskas ir Danguolė Morkvėnaitė, St. Petersburgo jauni lietuviai, ruošiasi sukurti seimą.

— Inž. Algis ir Milda Grabnickai, Orlando, Fla., didesnių švenčių proga atsilanko į St. Petersburgą, Fla. Su lietuviams pabendrauti atvežė ir savo vaikus, Kristiną, Gintarą, Violetą ir Aliną. Grabnickų visi trys vaikai gerai mokosi, o ketvirtoji Alina dar mažutė. Lietuvių kalbos vaikus moko mamytė Milda, kuri Vokietijoje Greveno, buvo pati gera mokinė. Mildos tėveliai, Kazys ir Ona Karmazinai buvo pavyzdingi Greveno s'ovklos gyventojai. Inž. Algio Grabnicko tėveliai gyvena Raudondvaryj, prie Kauno.

KANADOJE

— A. a. Liudas Stadis, 59 m. amžiaus, mirė kovo 13 d. Wellesley ligoninėje. Palaidotas kovo 16 d. iš Lietuvos Kankinių parapijos Šv. Jono lietuvių kapinėse. Paliko žmoną Aldoną, dukras — Audrę 17 ir Daivą 10 metų.

AUSTRALIJOJE

— Hobarto lietuvių kapelionu paskirtas jaunas kunigas Juozas Volodka. Ligi šiol hobartiečių religiška aptarnaudavo kun. Pranas Daukny, "Tėviškės Aidų" redaktorius.

— Kun. dr. Juozas Vaškas, iš Chicagos nuvykęs į Australiją, kaip rašo "Tėviškės Aidai", sėkmingai veda rekolekcijas lietuviams katalikams lietuvių kolonijose. Balandžio 2-4 dienomis jis Melbourne lietuviams praves ilgesnes rekolekcijas.

Diana Melnikaitė-Macežinskienė k. ir Irena Siugždaitė — St. Germain atlieka meninę programą Waterburio liuanistinės mokyklos dvidešimt penkių metų sukaktuviniame pobūvyje vasario 21 d. Nuotr. K. Paliiuo

sekmadienį, Kovo mėn. 28-tą d., JAUNIMO CENTRE CHICAGOJE

KONCERTAS

IR DVIDEŠIMT PENKTO ROMANO PREMIJOS ĮTEIKIMO IŠKILMĖS

LAUREATAS JUOZAS KRALIKAUŠKAS

Programą atliks: CLEVELANDO OKTETAS, vad. Rytas Babicko

Premiją \$1,500.00 skiria ZIGMAS UMBRAZUNAS

Įsų dalyvavimas koncerte pagelbės mūsų dienraščiui tęsti savo svarbų uždavinį. Kviečiame visus skaitlingai dalyvauti.

3:00 valandą po pietų

Bilietų kainos: \$4.00 ir \$5.00

BILIETAJ GAUNAMI: Draugo administracijoje, 4545 West 63rd Street ir Marginiuose, 2511 W. 69th St.